

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНСИЭЛИ

2016 сыл
От ыйын
1 күнэ
Бээтинсэ
№73-74 (10470)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улуунун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Ким үлэлээх — ол инникигэ эрэллээх!

ИДЭНИ СӨПКӨ ТАЛЫАХХА — ОЛОХ ТУТУЛУН ТАБЫАХХА

Идэни талыны эрдэтэн быһаарынар ордук наадалаах. Онон үрдүкү кылаас оҕолоругар даҕаны, выпускниктарга даҕаны ханнык үөрэҕи, идэни талыахха сөбүн, ханнык саҥа идэлэр баалларын туһунан «Нам улууһа» МТ баһылыгын бастакы солбуйааччытын Инна Иннокентьевна Сивцеваны кытта кэпсэттим:

«Бэс ыйын 23 күнүгэр улуус дьаһалтатыгар быйылгы оскуоланы бүтэрбит туйгун үөрэнээччилэрбитигэр кыһыл уонна үрүн көмүс мэтээллэри туттардыбыт. Улууска - уопсайа 237 оҕо быйыл оскуоланы бүтэрбит буоллаҕына, кинилэртэн 11 оҕо кыһыл көмүс, 7 оҕо үрүн көмүс мэтээллээх бүтэрдилэр. Бу оҕолор, учууталлар, төрөспүттэр 11 сылы быһа сыралаах үлэлэрин түмүгэ буолар.

Быйылгы медалистартан Хамаҕатта саха-французскай лицейин үөрэнээччигэ Дунаева Күннэй нуучча тылыгар БКЭ-ни 100 баалга туттарбыт. Былырын биһиги улууспутугар Макаров Вася диэн Нам улуустаары гимназиятын үөрэнээччигэ эмиэ нуучча тылыгар БКЭ-ни 100 баалга туттарбыта үөрдэр.

Медалистарбыт ханнык оскуолалары бүтэрбиттэри дири буоллаҕа, Нам улуустаары гимназиятын — 5, Нам 2-с №-дээх оскуолатын - 4, ХСФЛ — 4, Нам

1-кы №-дээх, Хатын Арыы, Түбэ, Үөдэй, Хамаҕатта орто оскуолаларын — биридии выпускниктара мэтээллээх үөрэхтэрин түмүктээтилэр.

Аны оҕолорбут бары үөрэххэ туттарса кирирэллэр. Бу манна ханнык идэни таба тайанан талалларыттан, инники олохторо хайдах буолара тутулуктаах.

Мин бэйэм кэккэ сыллар усталарыгар дьарыктаах буолуу киинигэр үлэлээбит буолан бу теманы олус чугастык ылынабын. Специалист быһыытынан үлэли олон дьону кытта

кэпсэтэн, докумуоннарын толоро олон дьон дьылҕата барыта иннигэр арыллан биэрэр курдук. Араас, сэдэх идэлээх оҕолор кэлэн, улууска үлэ булбакка сылдьа сатаан баран, онно-манна быстах үлэлииргэ күһэллэллэр, кэмигэр специальностарынан үлэ булбакка квалификацияларын сүтэрэллэр.

Онон идэни талыыга олус эппизтинэстээхтик, уһуну-киэни толкуйдаан талыахха наадатын ыччаччытыгар тиердих тустаахпыт.

(Бүтүүтүн 2-с стр. көр)

Болҕойун: «Энсиэли» хаһыат пилотнай бырайыага

ЭЛЕКТРОННАЙ СУРУТУУ — ЭРГИЧЧИ БАРЫСТААХ!

2010 сылтан саҕалаан республика уонна улуус хаһыаттарыгар сурутуу таһыма сыллата аччаан иһэр. Ол курдук, 2010 сылга «Энсиэли» хаһыат 2300 сурутааччылаах эбит буоллаҕына былырын, быйыл 1600-кэ тийиэ түстэ. Бу төрөттэринэн, бастатан, почтавай сибээс тарифтара үрдээн (бу ГСМ, транспортнай өнөлөр сыаналара биллэрдик ыарабыттарынан) сурутуу сыаната биэр оччонон эбиллэрэ буолар. Иккиннин, уруккуттан улуус хаһыатын умсугуйан ааҕар уонна сурутар аҕа саастаах көлүөнэ олох бэрээдэгинэн аһыһан иһэрэ бэлиэтэнэр. Үсүнүн, ыччаттар хаһыаты, кинигэни ончу аахпаттара, ол оннугар гаджет, компьютеры, сотовай төлөпүнү ордорбуттара таайар диэххэ сөп.

Онон сурутуу намтыра объективнай уонна субъективнай өрүттэрдээх. Олох сайдыытын сизиринэн орто саастаах, онтон эдэрчи өтгө интернети күүскэ туһанар, информацияны утарыһан тутта биллэркөрөр кыахтанна. Маны сэргэ телевидение уонна радио информацияны хаһыаттардааҕар түргэнник тиздэрэ көстөн турар суол. Ити кэмгэ хаһыаты таньы, бэчээттээһин уонна тарҕатыы үгүс бириэмэни эрийэр, ону сэргэ сыллата сурутуу сыаната үөһэ ахтыллыбыт биричиинэлэринэн ыарыы турар.

«Энсиэли» хаһыат редакциятын коллектива маны бары өттүнэн ырытан, үөрэтэн көрөн баран

хаһыат матырыяалларын аныгы сибээс ньымаларын туһанан чөпчөк сыанаҕа уонна суһаллык тиердэр суолунан электроннай сурутуу ааҕааччыларга тобоостох буолар диин түмүккэ кэллэ.

Онон бдь. от ыйыттан саҕалаан электроннай сурутуу пилотнай бырайыак быһыытынан ытары былааннаабыт. Манна сөбүлэхэр дьон редакцияны кытта дуоҕабар түһэрсэллэр, сурутуу сыанатын төлүүллэр, электроннай аадырстарын биэрэллэр, ол кэннэ кэлэр нүөмэртэн саҕалаан бэйэлэрин компьютердарыгар, планшеттарыгар хаһыаты PDF файлынан ылан аахпытанан бараллар. Почтанан суруттары сыл аҕарыгар 596 солк. 80 х., үс ыйга 298 солк. 40 х., биэр ыйга 99 солк. 50 х. буоллаҕына электрон-

най сурутууга сыл аҕарыгар 210 солк., үс ыйга 105 солк., биэр ыйга 35 солк. төлөнөр. Ол эбэтэр ый устата хаһыакка электроннай сурутуу бухаанка килиэптэн чөпчөк сыаналаах буолар!

Аны туран почтаһон кэлэрин кэтэбэккит, оптуоруньукка, бээтинсэ эбиттэн киэһэ компьютерын холбоотун да улуус хаһыатын страницалара бу дьэргэс гына түһэллэр. Ким баҕалаах электроннай подшивка даҕаны онгостон архыып курдук илдэ сылдьыан сөп.

Онон «Энсиэли» хаһыакка электроннай сурутууга:

1. Дуоҕабар түһэрсэбит, биэр ыйга, үс ыйга, сыл аҕарыгар, биэр сылга — ким ханнык кэмгэ сурутуон баҕарынан төлүүгүт.
2. Электроннай аадырскытын тиксэрэбит.
3. Хаһыаты аахпытанан барабыт.

Инники өттүгэр электроннай ньыманан дуоҕабар түһэрсини, төлөбүрү үөрэтэн олоххо киллэрдэхпитинэ дьиз иһиттэн тахсыбакка улуус хаһыатыгар сурутар, төлүүр, хаһыаты ылар ньымалары тобулуохпут, дьонно табыгастаах усулбууйаны олохтуохпут. Электроннай сурутуу сиһилии 41-3-32, 41-1-41 тел., биитэр 89141062123 сот. нүөмэрдэринэн билсиһиэххитин сөп.

ОЛОХТОН ХААЛЫМА —
«ЭНСИЭЛИГЭ» СУРУТ!
«Энсиэли» хаһыат редакцията

Үтүө сонуннар тиһиктэргэ

«ДЫГЫН ООНЬУУЛАРА»: АРТЕММУТ - ҮҮС!

Ааспыт субботаҕа, өрөбүлгэ Туймаада ыһааҕар ытыллыбыт «Дыгын ооньууларыгар» биһиги улууспуттан 4 бөҕөс кыттыбыта. Икки күн сындылланнаах күрэхтэһии кэнниттэн I миэстэни Хангаластан Егор Филиппов, II миэстэни Уус-Дьяангыттан Алексей Козлов, III миэстэни Намтан Артем Варданян ситистилэр. Былырынны чемпион Алексей Кутуков IV, саҥа кыттааччылар Антон Тойтонов VI, Андрей Тюнгюрядов XI миэстэ буоллулар.

Бу кэлэр күрэхтэһиилэргэ намтартан бастыырга улахан сайаапка оҕоһулунна, биһиги уолаттарбыт эдэрдэр, эрчимнээхтэр уонна кыайыыга дьулуурдаахтар дьон сыанабыл оҕоһулунна. Ол курдук, Артем Варданян «Тутум эргиригэр», мас тардыһытыгар уонна сүүрүүгэ III миэстэлэри ситистэ, аны атын көрүгүнэргэ өссө үчү-

гэйдик эрчилиннээһинэ эһиһил тыас таһаарыан сөп. Атын уолаттарбыт тактикатын сөпкө тобулан биэр бастыына «үлэ-лээтэхтэринэ» сыллата намнар тахса туруохпут этэ.

Манна даҕатан эттэххэ «Дыгын ооньууларын» сэтгэ төгүл кыайылааҕа Иван Белолобский бу сырыыга VIII миэстэни дуоһуйда.

ХЭВЕНЛИ СТИД ИННИН БИЭРБЭТЭ

Республика баһылыгын бириһигэр боруода аттары 2400 м дистанцияга сүүрдүүгэ биһиги улуустан Хэвенли Стив (хаһаайына Н. Румянцев, баайааччы С. Ядреев, сүүрдээччи А. Лиханов) 10 ат сүүрбүтүтэн эрэллээхтик бастаан 1 мөл. солк. сүүйдэ. Урукку да өттүгэр Хэвенли Стив кыттыбыт дистанцияларыгар мэлдьи бастыыра, бириистээх миэстэлэри ситиһэрэ.

Бэйэ информ.

Всероссийская сельскохозяйственная
перепись 2016 года

«СЕЛО В ПОРЯДКЕ — СТРАНА В ДОСТАТКЕ!»

С 1 июля по 15 августа 2016 года в соответствии с постановлением Правительства Российской Федерации от 10 апреля 2013 года №316 пройдет Всероссийская сельскохозяйственная перепись на всей территории страны.

Предстоящая сельскохозяйственная перепись будет иметь большое политическое и социально-экономическое значение. Только перепись может дать объективную и полную картину положения дел на селе, в аграрном секторе экономики. А это, в свою очередь, позволит сделать политику государства в этой сфере эффективней, жизнь людей, которые трудятся на земле, — обеспеченней и комфортней, товарность отечественного сельскохозяйственного производства — высокой, питание населения — богаче, разнообразнее, отвечающее современным стандартам.

Импортозамещение продовольственных товаров, напрямую зависит от успешности развития отечественного сельского хозяйства.

Всероссийская сельскохозяйственная перепись — мероприятие государственной важности, не затрагивающее ни личных, ни имущественных прав и интересов граждан. Вся собранная в ходе переписи данные являются строго конфиденциальной и позволят скорректировать государственную политику в области сельского хозяйства, в том числе с учетом новых экономических реалий, будут способствовать успешной реализации государственного курса на усиление продовольственной безопасности России, позволят оказать масштабную поддержку селу в контексте импортозамещения, сделать наше сельское хозяйство конкурентоспособным, продовольственную безопасность страны — надежно обеспеченной.

Уважаемые жители Намского улуса!

Принимая во внимание государственную важность проведения сельскохозяйственной переписи 2016 года, пожалуйста, обратите внимание, в каком состоянии находится табличка с названием Вашей улицы, номерной знак на Вашем доме, квартиры. Владельцы собственных домов и приватизированных (арендованных) квартир несут ответственность за наличие, состояние и правильное размещение номерных знаков на домах и в своих квартирах. От хорошо налаженного адресного хозяйства зависит и четкая работа внештатной службы переписи.

Посмотрите свои земельные документы в собственности, чтобы дать правильные и четкие, компетентные ответы на вопросы переписчика.

Долг и обязанность всех граждан — активно оказывать помощь при проведении сельскохозяйственной переписи в обеспечении полной и правильной регистрации площади земельных ресурсов, использования земельных ресурсов, поголовья скота и лошадей и других животных, инфраструктуры и техники. Ни один объект по списку не должен быть пропущен.

Наш лозунг сельскохозяйственной переписи
«Село в порядке — страна в достатке!»

Улусная комиссия
по сельскохозяйственной переписи

ИДЭНИ СӨПКӨ ТАЛЫАХХА – ОЛОХ ТУТУЛУН ТАБЫАХХА

(Бүтүүтэ. Иннин 1 стр. көр)
 Былыргы Кытай философа Конфуций: «Бэйэн сөбүлүүр идэтин тал, оччоно эн олохтор биер да күн үлэлиэн суоҕа», – диэн этэн турардаах.

Ол аата сөбүлүүр, кыайар үлэтин таллаахына, үлэбэр үөрөкөтө бардахына, үлэбиттэн

эбит. Квалификациялаах үлэһит тийибэт эбит.
 Онтон иккис сылдыбыт тэрилтэбит «Колмар» ООО УК диэн таас чох хостуур общество буола. Манна өссө да уонча сыл устата хостуур чохпут сапшааһа баар диэн кэпсэтиллэр. Эбии 2 обогатительнай фабрика тутуллара

киирэн, идэлэр да көрүнгөрө элбээтэ, сылтан сыл саҕа идэни баһылаабыттар тахсан иһэллэр. Интернет, телефон сибээһэ олус сайдан олохпут тэтимэ биллэ түргэтээтэ. Аан дойдуга, Россия, республика туох буола турарын телевизор, телефон, интернет нөҕүө тутатына билэ-истэ олоробут. Бу манна дьон-сэргэ өйүн-санаатын буккуйар сурахтар-сэдьхтэр эмиз элбэхтэр, оһон билигини кэмгэ барытын ырытан, көрөн ылыныаха наада.

Олохпут укулаата уларыйан, уруккуну тутуһан олобокко олоххо тэнгэ хаамсан иһиэхпитин наада. Быйыл саас биһиги улууспутугар СР бастакы президеһэ М.Е. Николаев кэлэ сылдыбыта. Киниэхэ биһиги Хамаҕатта саха-французскай лицейин, саҕа хортуппуй хранилищетын, Намна Олонхо дьиэтин көрдөрбүһүт. Бу сылдырын былаһын тухары бастакы президеһит дьонго-сэргэбэр биер боппуруоһу биэрэр: «Намнар, олоххутугар туох саҕаны киллэрдигит?», – диэн».

С. АРГУНОВ

дуоһуйууну эрэ ыһан диэбитин өйдүүххэ наада.

Аҕыйах хонуктааҕыта Дьоккуускай куоракка «Развитие человеческого капитала на Дальнем Востоке» диэн практической конференция буолан ааста. Бастаан утаа иһиттэххэ, «человеческий капитал» диэн термин олуонатык иһиллэр. Онтон арай ааҕан таһаардахха кырдык капитал диэнтэн атыннык ааттанара сыһа курдук. Холобур, биһиги улууспутугар быйылгы үөрэх дылыгар биер оҕону детсадка сырытыннарарга республика уонна улуус бюджеттыттан ортогунан 228 578, 93 солк., оһон биер оҕону оскуолаҕа үөрэттэргэ 239 300, 69 солк. ороскуоттанар.

Бу манна детсадтар, оскуола-лар дьиэлэрин-уоттарын ититиһи, көрүү-хараһы, учууталлар хамнастара уо.д.а. ороскуоттар бары ааһыллан турар. Оһон эдэр киһи орто анал, эбэтэр үрдүк үөрэххэ бардахына эмиз бюджет көмөтө суох, аһардас төрөппүт үбүнэн үөрэнэрэ кыаллыбат суол. Биер специалиһы иитэн таһаарарга госуодарство үтүмөн элбэх үбү көрөт.

Бу конференцияҕа аны 5 сыл иһинэн Дальнай Востока саамай наадалаах идэлэр туһунан кэпсээн ааспыттарыттан выпускниктар болдомтолоругар таһаарыахпын баҕарабын. Бу биһиги улууспутугар эрэ буолбакка, уопсайынан Дальнай Востока наадалаах идэлэр. Испииһэги ырытан көрдөххө барыта промышленноска, тыа хаһаайыстыба тыгар сыһыаннаахтар. Интэриэһиргээбит ыччат www.hcf.edu сайтка киирэн «Навигатор» диэн салааҕа өссө элбэх информацияны ыһан сөп.

Аны ыччат идэни таларыгар бу туох идэтин эмиз билиэн наада. Холобур, быйыл мин икки эдэр специалиһы илдэ Алданна, Нерюнгрига СР Правительствотын промышленнай тэрилтэлэрин кытта Сөбүлэһи түһэрсэр тэрээһинигэр бара сылдыбыһпыт. Онно икки тэрилтэбэр сырытыннардылар. Ол курдук, Алдан локомотивнай депотугар саҕа оборудование атыылаһан туруорбуттар, 2 сылынан саҕа сыах толору мощнаһыгар тахсан үлэлиирэ былаанналар.

Бу сыах тепловозтары, локомотивтары уо.д.а. тимир суол техникатын өрөмүөннүүлэр эбит. Урут маннык сыах суох буолан республика тас өттүгэр ыытан, үп-харчы, бириэмэ сүүйгөрүллэр эбит. Манна слесарь, токарь, маркшейдер, сварщик, фрезеровщик, ыарахан уйуктаах техника машинаһа курдук специалисттар наада буолуохтара. Билигин слесарь орто хамнаһа 40 тыһ. солк. саҕаланар

былаанналар. Билигин үлэһит-тэригэр анаан 4 этээстээх уопсай дьиэ тута сылдыбаллар. Эмиэ үлэһит илии тийибэт эбит. Былыргы Украинаттан куотан 450 киһи шахтаҕа үлэһи кирибиттэн, 250 киһи хаалан олохтоох үлэбэр кирибиттэр. Шахтаҕа түһэрэн көрдөрдүлэр, оборудованиелара, техникаларга омок киэнэ. Шахтер хамнаһа 35 тыһ. солк. саҕаланар.

Уолаттарбыттан ыйытабын: Бу маннык сиргэ дойдугуттан тэлэһиэн кэлэн үлэлиэххит дуо», – диэн. Саарыыллар, биерим кыккырачы акаастанар: «Биердэ олоһор олохпор сир аһыгар киирэн үлэлээбэппин», – диэн. Иккиһим: «Син үлэлиэм этэ», – диер. Тэрилтэ үлэһитэрин кытта кэпсэтибим: «Сахалар төһө үлэһи кэлэллэрий?», – диэн Сахалар аҕыйахтар, ол ғынан баран бааллар эбит. Олохтоох нэһилиэнньэ маннык тэрилтэлэргэ киирэригэр сана көлүөнэ үүнүөн наада дириллэр.

Уксун нууччалар, атын омукар кэлэн үлэлииллэр эбит, эбитин дьиэ-уот булар күчүмэбэйдээх. Холобур, шахтердар сменанан үлэлииллэр, сылга 2 эрэ күн шахта үлэтин тохтооллор: тохсунньу 1 күнэ уонна Шахтер күнэ. Уонна атын ханнык да ырааһыннык, бэлиэ да күн буоллун, шахта өрөбүлэ суох үлэлиир. Оһон ыччат идэ таларыгар бу өрүтүн эмиз көрүөн наада. Бэйэтин улуһунтан атын сиргэ, атын эйгэбэр баран үлэлиир кыахтаах дуо диэн.

Промышленность өттүгэр идэтин таллаһына, промышленность сайдыбыт эрэ сиригэр үлэлиир кыахтанар. Оһон төрөбүт улуһунгар төһөн үлэлиир былааннаах буоллаһына, тыа хаһаайыстыбатын, предпринимательство уонна бюджет эйгэтин специальностарын талара ордук дии саныбын.

Билигин саҕа технологиялар олохпутугар тэтимнээхтик

Актуальные профессии на рынке труда ДФО

- 1. Логистика:**
- специалист по логистике;
- техник склада.
- 2. Добыча металлических руд:**
- диспетчер горный;
- горнорабочий.
- 3. Рыбпром:**
- Капитан судна рыбопромыслового флота;
- Мастер по добыче рыбы (тралмастер);
- Оператор рыбопромысловых машин;
- Рыбовод (специалист по рыбоводству).
- 4. Пищепром:**
- технолог пищевого производства;
- оператор-наладчик производственной линии.
- 5. Судостроение:**
- Слесарь-судоремонтник;
- Сборщик-достройщик;
- Сварщик.
- 6. Добыча угля и торфа:**
- инженер-геолог;
- механик горного цеха.
- 7. Растениеводство:**
- технолог сельскохозяйственного производства;
- агроном;
- Овощевод.
- 8. Нефтегазодобыча:**
- оператор по добыче нефти, газа и газового конденсата;
- машинист буровой установки.
- 9. Химпром:**
- инженер-химик-технолог;
- Аппаратчик-оператор.
- 10. Газопереработка:**
- Инженер-технолог по производству сжиженного природного газа;
- Инженер по эксплуатации оборудования объектов производства сжиженного природного газа.

Кэрэ эйгэтигэр

ТУЙМААДА ЫҤЫАБЫН СОНУН КӨСТҮҮТЭ

Сахабыт сиригэр саамаан сайынны уруйдуур Туймаада ыһыаҕа «Ус Хатыһа» сиригэр бэс ыйын 25 күнүгэр аһылынна. Дьон-сэргэ ыһыахха хотоҕостуу субуллан сүрүн түһүлгэбэр тоҕуорууа мунна. Быйылгы ыһыах үөрүү-лээх аһылытыгар республика салалтатын аатыттан правительството председателэ Галина Данчикова, Ил Түмэн председателэ Александр Жирков, Дьоккуускай куорат мэрэ Айсен Николаев, ДФО представителэ Владимир Солодов эбэрдэлээтилэр.

акцияны саха иистэнньэн дьахталларын «Сахалыы таһас» общественной тэрилтэтэ көбүлээн тэрийдэ. Тэрилтэ салайааччыта Светлана Максимова ватсабынан бөлөхтөрү тэрийтэлээн, салайааччылары анаан улуустары кыттыһыннарда.

Нам улуһун иистэнньэнэрин София Муксунова дьаһайан, үлэлэри хомуйан сатабыллаахтык үлэлэтэ. Кини тэрийиитинэн Нам улуһунтан Хатырык, Модут, Аппааны, Граф биэрэгэ, Нам, Хамаҕатта, Партизан нэһиликтэриттэн 80-ча дьахтар

Ону таһынан халлаан куйаарыгар саха хомуһун тыһаһыт, Өксөкүлээх Өлөксөй «Хомус» хоһоонун аахпыт космонавт Олег Кононенко күндү ыалдыт буолла. Саха ыһыабын сиргэ-туома, алгыһа ситэри толоруллан дьон-норуот оһуохайы оройуттан тутта, биер кэм үгкүүлээн күөгөлдүттэ.

Ыһыахха Айыы аһын кымыһы иһэр «Үрүн Тунах» саҕа тупсаҕай павильона аһылан дьон-сэргэ кымыс арааһын амсайда.

Туймаада ыһыабын сонун бырайыағынан аар «Далбар хотун» олбох буолла. Ол курдук, республика үрдүнэн 900-чэкэ иистэнньэн дьахтар 1х1м иэһнээх өһнөөх лоскуйдары биэтэстээн тигэн аҕалан, холбуу тутан 30х32м иэһнээх аар олбох онорон тэлгэппиттэрэ көрүөххэ астык, олус сиздэрэй хартыына буолла.

Манна Нам, Хаһалас, Уус Алдан, Амма, Чурапчы, Таатта улуустарыттан киирэн кыттыстылар, ыраах улуустартан үлэлэрин ыытан холбоотулар. Бу

кыттыыны ылыбыт.

Саха омок сизирин көрдөрөр сүрдээх улахан олбох ортогун «Далбар хотун» эмблемэтэ кирибит, кыттытыгар «Сахалыы таһас» диэн суруктаах, саха сүрүн өһнөрө туттулулубут дьэрэкээн дьүһүннээх олбох дьон болдомтотун тарта. Күөх ыһаасын окко тэлгэнэн кустук араас өһүнэн дьэрэкээннэнэн нэлэһи-йэ сытта.

Бу элбэх киһи түмсэн өһөрбүт сиздэрэй олбоһун Галина Данчикова кэлэн сэрэгэн, ыйы-талаһан, хаартыскаҕа түсүһэн барбыта үөрүүбүтүн үксэттэ. Аар олбох тула мааны таһастаах далбар хотугуттара оһуохайдаан ылыбыт, хаартыскаҕа түһүн үйэтиитибит. Намнар бу үлэбитин бэс ыйын 10 күнүгэр мунһан спорткомплекс стадионугар тэлгэтэн эмиз флешмоб тэрийиһипит, оһон сүргэбит көтөбүллэн куоракка киирэн көхтөөхтүк кытынныбыт, Туймаада ыһыабын киэргэтистикүт.

М.Г. ВИНЮКОВА, Хамаҕатта

Биэрэпис: туора туруман!

БАРЫБЫТ ИНТЭРИЭҤИГЭР

Быйыл от ыйын 1 күнүттэн биһиги улууспутугар Бүтүн Россиятаағы тыа хаһаайыстыбатын биэрэпиһэ саҕаланна. Бу эппиэт-тээх тэрээһин чэрчитинэн улуустаағы биэрэпис комиссиятын календарнай былаанын быһыытынан биэрэпискэ бэлэмнэни үлэлэр түмүктэниллэр. Манна нэһиликтэринэн 10 инструкторскай уонна счегнай учаастактар тэриллэн, инструктордар уонна переписчиктар үлэлиир миэстэлэрэ анаан дуогабардар оһоһулуннулар. Биер бириэмэбэр үлэлиир 3 инструктор, 3 администратор уонна 26 переписчик үлэбэр ылылыннылар. 3 инструктор бэс ыйын 9 күнүттэн, переписчиктэр бэс ыйын 19 күнүттэн үлэлэрин саҕалаан биэрэпис докумуоннарын маршрутнай испииһэктэрин ылан нэһиликтэринэн үлэ саҕаланна.

Бу күннэргэ бэс ыйын 9 күнүттэн саҕалаан инструктордарга уонна переписчиктэргэ анаан үөрэхтэр ытылыннылар. Манна барыта 50-ча киһи кыттан барыта 36 киһи үлэбэр ылылынна. Билигин нэһиликтэринэн 26 переписчик дуогабардара түһэрсиллэн ытылла турар. Бэс ыйын 24 күнүттэн маршрутнай листэринэн предвари-тельная обход ытыллан бу ый 30 күнүгэр түмүктэниэхтээх. Барыта испииһэгинэн 7090 тыа хаһаайыстыбатын объектара ыйытыллыахтара: ол иһингэр 36 тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэлэрэ, 201 бааһынай хаһаайыстыбалар уонна предпринимателлэр, 6851 чааһынай хаһаайыстыбалар.

Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын специалисттарынан билигин переписчиктэргэ миэстэтигэр нэһиликтэринэн ыһаачы көмөлөр (сири-уоту, ыһах-сүөһү аһсаанын чуолкайдааһын) үлэлэрэ оһоһуллан **БИЭРЭПИС** үлэтэ саҕаланна.

Убаастабыллаах улууспут олохтоохторо!

БҮТҮН РОССИЯТААҒЫ ТЫАБЫТ ХАҤААЙЫСТЫБАТЫН БИЭРЭПИИҤИ түмүктэрэ барыбыт инники сайдыытыгар, олохпутугар-дьаһахпыттар олук буоларын өйдөөн туран актыыбынайдык кыттаргытыгар ыһырабыт! Олохтоох нэһилик дьаһал-талара, биэрэпис комиссиялара бөйдиэ сылдыр ыттар баайыллан туох да мөһэйи үөскэпэттэрин тэрийэн БИЭРЭПИС этэнгэ ыы-тыллыа диэн эрэнэбит.

З. СТЕПАНОВА, улуустаағы биэрэпиһи ытыгы болумуочунайа

Кэрэ эйгэтигэр

Быйыл саас «Олонхону оҕостон» диэн Намга буолбут оҕолор икки ардыларыгар ытыллыбыт олонхоһуттар күрэхтэригэр түөрт саастаах Виталий Сивцев Сергей Васильев «Мөбүрүүр бөҕө» диэн олонхоһуттан быһа тардан уонтан тахса мүнүүтэбэ олонхолоон истээччилэри соһуптун.

«Олонхоһут» олонхоһут ис хоһоонун толору өйдөөн истээччилэргэ сатаан тириэрдэн, сэнээрден күрэхтэһии гран-при хаһаайынын аатын ылан бэйэтэ да соһуйда быһыылааҕа уонна улахан бириис ылан төрөппүтүтэрин да үөрпүтэ.

Олонхо саха нуруотун тылын сүдү улахан баайа буоларын биллэнэн ЮНЕСКО 2005 сыллаахха биһиги олонхоһутун Аан дойдуну шедевринэн биллэрмитэ. Бу сүдү улахан ситиһии — биһиги улуу дьоммут, учуонайдарбыт П.А. Слепцов — Ойуунускай, А.Е. Кулаковскай, С.А. Новгородов, М.К. Аммосов о.д.а. үтүөлэринэн, кинилэр өр сыллаах чинчийбит, үөрөспүт сындааллаллаах үлэлэрин түмүгэ буолар. Саха учуонайдара С.А. Новгородов, Г.В. Ксенофонов, С.Э. Боло, А.Е. Кулаковскай кэнэҕэски ыччакка саха төрүт културатын — олонхону, тойугу, чабырҕабы, үгэни чинчийэн Саха сириг биир гына тэлэ сүүрэн, саха төрүт тылын үөрэтэн, сурукка таһааран, ону эдэр ыччат, саҥа хааман эрэр оҕолортон саҕалаан олонхону үөрэтэн, сэнээрэн эрэллэрэ бу саха нуруотун тыла-өһө сүппэт, симэлийбэт бэлиэтэ буолар.

КЫРАЧААН ОЛОНХОҢУТ

тар ийин туһунан эмиэ манна. Кимнээбэр да киһи утуйон баҕара чаччы: эрдэ турааччы, хойут утуяаччы, саамай быста сылайаччы киһи буолуохтааҕа. Бэл, кыракий бэдиктэр улдьаа мениктэрин, кыҥкыйдарын тохтоппуттар. Ырыа тылын соччо өйдөөбөтөллөр даҕаны, олонхо сириг-дойдуну сүдүтүгэр, омуунугар-төлөнүгэр абылатан, олдыот оҕолор эмиэ чуоһуспуттар. Сарсын эрдэ туран ыраах айанныыр кыһалҕалаах хоһоно уута көтөн көччүбүт».

Дьэ, манна көрөбүт саха дьонугар олонхо оруола улахан А.Е. Кулаковскай бэркэ диэн ойуулаан холонорун, ол онугар кэли киһилиин аат былдьаһан түүн олонхоһуохтаһын туһунан этэр. «Тойон аат былдьаһытыгар кинини өлөртөрөн быһаабытын Уулаах чуолкайдык өйдөөтө. Ол кэннэ бу аат былдьаһытыгар бохтон биэрэр кутталлаах буолуон санаата...». Онон Уулаах Уйбаан сүҥкэн күүстээх-уохтаах тылларынан, олонхо дойдутун-сириг, дьэтигн-уотун, баайын-талымын, сэбин-сөбүргэлин хойунан өлөр өлүүттэн быһааммыт.

Олонхону үөрэтии Намга 1991 сылтан саҕаламмыта. Улахан энтузиаст Ефросинья Васильевна Соколова оҕолору төрүт тылларын олонхо нөнүө үөрэтэн олус улахан кылааты хаалларбыта. Киһи олонхоһуттара Намга, Дьокуускайга эрэ буолбакка, Парижка тийэ туойбуттара. Эдэр эрчимнээх үлэһит Елена Константиновна Иванова билигин киһи үлэтин салҕаан эмиэ аар-саарга аатырда сылдьар. Киниэхэ олонхор сөҕүмэр күүһүгэр сүгүрүүн оҕо бөҕө кэлэн үөрэнэр. Онон кырачаан Виталий ааспыт сыл алтыннытыгар ийэтин Екатерина Олеговнаны хааһан оҕо Туөлбэтигэр кэлэн Елена Константиновнаны кыттан көрсөн, кэпсэтэн олонхоҕо үөрэтэригэр көрдөспүттэр. Кырачаан киһи наһаа сыгыты, өйдөөх сирэйдээх-харахтаах, олус оттомноох. Елена Константиновна Виталий кытта олус сөбүлээн дьарыктанан Сергей Васильев «Мөбүрүүр бөҕө» олонхоһут үөрэтэн улуустаағы олонхоһуттар күрэхтэригэр кыттан кыайыылаах тахсыбыта. Бу иккиэнэригэр улахан кыайы буоллаҕа. Олонхо хоһуутугар саҥа үктэнэн эрэр кырачаан киһиэхэ инники олох эһин эгэлгэ кыраасканан көрсүө турдаҕа. Оҕо иннин быһа этиллибэт. Ол да буоллар олох сайдар, кырачаан киһи улаатыа, онон XXI үйэ баҕар кэнэҕэскитин саҥа дьон киһи туттар учуонайа, фольклорина, олонхоһута буолан тахсаарай?

З.А. ТИХОНОВА,
РФ үтүөлээх учуутала,
РФ суруналыстарын сойуһун чилиэнэ,
Нам улуһун Ытык киһитэ

көрдөрбүтүн.

Олонхо саха нуруотун дьылҕатыгар улахан оруоллааҕа. Саха киһитэ олус талааннаах эбит, бэйэтэ айылҕаттан артыыс. Хас да киһи оруолун ис-иниттэн биэрэн истээччилэр болҕомтолорун бэйэтигэр тардан, кинилэр иһийэн олорон истэллэрин ситиһии — дьэ, бу улахан талаан. Ону биһиги А.Е. Кулаковскай биир түгэни ойуулаан суруйбуттун биллэрбитин сөп: «Кыһыҥны уһун түүнүгэ олонхоһуту истэ олорон саха ыалын көрө түһүҥ. Бука бары, оҕотуттан оҕонньоругар тийэ, ийэлэригэр саба түспүт аччык оҕолор курдук олонхоһуту төгүрүйбүттэр. Адарай оронугар өттүгэсти түһэрэ туохтааҕар да ордук күндү буолуон сөптөөх оҕонньор кытары манна. Күннээби кыһалҕаҕа, түбүккэ эмтэрбит дьэиэлээх дьах-

Эрэйдээх этигэс

Биһиги улууспут ааспыт, биллини, урукку олохтун туһугар көлүөнэттэн көлүөнэҕэ ахтылар, киэн туттулар сахатын нуруотун дойдутун туһугар араас ыар харанга кэми ааһан, олохун да толук уураһын кэрэйбэт да түгүҥнэ модун санаатын булгуруппатах чулуу киһибит И. Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сыллаах үбүлүөйүгэр анаан бу 2016 сылы улууска киһи сылын биллэриллэн турар.

Ол туохтунан киһи ааһан сиппэт араас таһымнаах тэрээһиннэр ытыллаллар, саҕаны оноруу, уруккуну саҕарды үлэлэр уонна саамай кэрэхсэбиллээҕэ үйэлээҕэ - киниэхэ аналлаах кылсэргэ пааматынныга оҕоһулан турбута, олус махталлаах дьыала, кининэн киэн туттуубут, сүгүрүүбүт бэлиэтэ үйэлэргэ холобур буолан туруоҕа, кэлэр-барар бар дьонун көрө турар курдук оҕоһуллубута олус үчүгэй.

Бу ый 21 күнүгэр Хатын Арыы пааркатыгар Хатын Чаранна киһи сырдык аатыгар сүгүрүүр уонна саха олонхоһутун тойуксутун П. П. Ядрихинскай-Бэдьээлэ үбүлүөйүгэр аналлаах ыһыах буолан ааста. Сылдыбыт эрэ бары олус астынан, сөбөн, дуоһуйан тарҕастылар, ол курдук олус тэрээһиннээхтик өрө күүрүүлэхтик тэриллэн ытыллыһына.

ДЬОН САНААТЫН ИЛДЬИТТЭЭН

Мин кылаастык сүбэ кэриэтэ дьон санаатыгар, баҕатыгар олоһуран истигэн оҕо курдук көрдөспүттэрин ылыннан суруйарга сананым. Бу буолан ааспыт ыһыахтыгыгар халлааммыт күнүн көрөн туран биэрэн абыраата. Ол да буоллар киһилик тыалыран ардаан ылла, ол кэмгэ чараас таҥастаахтар тоннулар, саастаах өттүлэрэ сылайан дьэиэлэри хара баһаам массыына баар да, биир да илдьиэх айылаах көстүбэҕкэ балаачча төттөрүттары хаамыстыбыт, кэли куорат оптуобуһа кэлбитигэр испиискэ маһын курдук ыга симиллэн дьэиэлэтибит. Бэйэбит оптуобустарбыт 1 чаас буола-буола кэллэлэрэ күүттэрииллээх буолла.

Этэргэ дылы тыһыынччанан киһи мустубут сиригэр кэлэ-эччи-барааччы балаачча буолаҕа дии, бары биир тэн кэмгэ тарҕаспат буоллаҕара, дьон санаатыгар олоһуран эттэххэ кэлэр өттүгэр оптуобустар сырыыларын түргэтэтэллэрэ буоллар ордук буолуо эбит, уонна таксилар, көннөрү массыыналар туралларыгар анал миэстэ булан анаан онороллоро буоллар массыына буларга судургу буолуо этэ.

Аны паарка киэн-куон, киһи элбэх, үгүс киһи саҥа сылдьар, сорохтор биирдэ эмэ сылдьал-

лара, онон ханна туох буоларын чопчу билбэттэр, үгүс дьон баар программаны өйдөөн дьүүллээн аахпат, ол инниттэн, холобур, паарка хайа өттүгэр ханнык туох күрэх буоларын мунаҕа суох гына ыйан көрдөрөр көстүүлээх соҕус манан бардахха фольклор, бу диэки ырыа-тойук онон баар, оно оһуохай о.д.а күрэхтэр буолар миэстэлэрин ыйан биэрэр стрелка онорон ыйыллара буоллар көрөөччү, кыттааччы да үгүс буолуо этэ диэн санаа үөскээтэ.

Бу И. Е. Винокуров үбүлүөйүн тэрээһинэ сыл бүтөр дылы салданан барар. Биллэн турар улууспут бар дьонун, тэрилтэлэр үлэһиттэрэ биэрэр көмө харчыларын күүһүнэн дьон-сэргэ улуһун олово тупсарын, кизиркэйэрин туһугар үтүө санааларынан салайтаран көмө онороллорун түмүгэр өтөр наар умнуллубат үтүө күннэр үүнүллэр, салгыы фондаҕа үп хомуллалар.

Онон улууспут аҕам саастаах сэбиэскэй кэм саһанааҕы патриотическай санаабытын умна илик дьон ким төһөнү кыайарынан салгыы көмөбүтүн холбоон диэн, оһуохай түмсүү аатыттан ыгырабыт.

ЗИ ЕГОРОВА

«Отуу уота» литературнай түмсүү

УБАЙБЫТ-БЭДЬЭЭЛЭ

Киэнг кээлилээх, кэрэхсэбиллээх кэрэһилээх,
Кэрэ оһуордуу далааһыннаах,
Ойуу—симэх мындырдаах,
Оҕдолуйбат—оллоруйбат очуостаах,
Биэс көс быстыбат биэрэстээх
Биһиктээх билгэлээх,
Үс көс туоратынан усталаах,
Үлүскүннээх сүүрүктээх,
Үс үлэр мотук уулардаах,
Кыраһыабай айылаһан биллибит!
Ол оннук кэрэ дойдуга!
Сахабыт саргылаах сиригэр!
Айылаһаттан айдарылаах,
Ыйылан кэлбит эбит!
Биһиги бары киэн туттар!
Сүгүрүүр ыгык киһибит!
Бэдьээлэ убайбыт!
Тойугу тобулу дьэиэрэһитэр,
Киэнг куйаарга дабайар,

Уйгулаах куоластаах эбит!
Ис иниттэн хомоҕой хоһоону
Холкутук, сымсатык холбуур,
Бэргэн иһийилээх эбит!
Үйэттэн үйэҕэ үйэтитэн,
Уус-уран тыллары тиһэн,
Мунгутуур чыпчаал олонхо гынан!
Биһиэхэ сахатын дьонугар,
Уостубат бэлэх гынан,
Сидэрэйдик ууммут!
Кылаат гынан анаабыт!
Харыстыабын! убайбыт бэлэҕин
Өйбүтүттэн, сүрэхпиттэн
Симэлиппэккэ, сиридиппэккэ
Илдэ сылдыһабын!
Убайбыт, Бэдьээлэбит аатын!
Өрө көтөбөн чыпчаалга
тиэрдийэҥин!!!
Бэдьээлэбитин!!!
Аксинья ТАТАРИНОВА

ИЛҔА ВИНОКУРОВ ТУҢУНАН КАНТАТА

Сүпсүктээх, түрбүөннээх сүллэр күүс этигнээх
Сүүрбэһис үйэбит бастакы сыллара.
Батараак-хамначчыт баайдардыын хапсыһар
Балысхан бааллардаах, балкыырдаах кэмнэрэ.

Куһаҕан Ыал сириг кумалаан ыалыттан
Куорсунун анһынан хотойдуу дайбыта.
Бултанан-астанан дьолуотун булаары
Будулар буурҕалаах Булуну булбута.

Муус муора тыһыныгар мускуллан-мунҕанан
Мунгутуур муударай санаата киирибитэ.
Эргэни эһэргэ эр санаа ылыннан
Эҥсиэли сиригэр эргиллэн кэлбитэ.

Батараак аймағы батталтан быһаары
Бассабыык баартыһа баһаһын туһуута.
Тулағы-Киллэмгэ, туундара сиригэр
Буудьаттан орпуга, буспуга-хаһыта.

Чаҕылхай Максимныын харанга олобу
Чаҕылхан кэриэтэ күлүмнүү сырдатан
Санганы сандаардан, эргэни эһинэн
Саргылаах олобу салайсан барбыта.

Көмүскэс санаалаах күн айыы киһитэ
Күлүгү түһэрэр күдэни үрэйэн,
Күөмчүлүүр күүстэри утары күрсүһөн,
Күүтүүлээх, көңүллээх олохтун кэлбитэ.

Ырыаҕа ыланан, тойукка туойулан,
Ылыктаах ыччаппыт, Ылдыабыт айхалан!
Албаныаҥ үйэҕэ үс саха баарына,
Аатырыаҥ аар-саарга, Эн, Саха саарына!
СЭКИ

КӨРДӨРБҮТҮНЭН МАТАРЫЫ

Бу саас «Байанай-киин» ХЭО «Саас-2016» диэн акция ыһыпта. Онон «Байанай» маҕаһынтан 4 тыһ. тахса солк. суумаа атыыласпыт киһи бу акцияга кыттан 68 бириистэн бириин сүүйүүн сөп балаһыаньата тахсыбыта. Бу үчүгэй, 4 тыһ. квадратикл, биитэр мотурдаах оҕо, эбэтэр саа сүүйдэххэ туох куһаҕаннаах буолуой? Ол эрэн...

Биһиэхэ Хатырыктан Семен Семенович Жирков кэлэн бэрт дьэиэбэ кэпсээннээх буолла. Киһи «Байанай» маҕаһынтан кулан тутарга 28960 солк. сыаналаах МР автомат саа ылбытыгар биер билиэти туттарбыттар, аны корешогун быһа тардан илдэ хаалбатахтар.

Эбиитин атыыласпыт суума-тыгар 7 билиэти ылыахтааһын «умнан» биэрбэтэхтэр. Инньэ гынан тиражка кэлэн Семен Семенович бу акцияга кытыбакка көрөөччү эрэ буолан таһыста.

Ити курдук тыаттан сылдьар боростуой, кэнэн дьону отойкоҕо олордор төһө сирдээҕий? Семен 7 билиэттээҕэ буоллар, мун саатар, рюкзакка, биитэр спальной мешокка, быһахха тиксибитэ буоллар аныгыскы акциялары көтүппэт кыттааччы буолуохтаах этэ. Ону баара, манньк халы-мааргы сыһанан кэнниттэн кэлэбитэ сирэйигэр сурулла сылдьар. Дьэ, буолар да эбит...

Бэйэ информ.

Биһиги аҕабыт, эһэбит, үлэ, тыыл ветерана, улуус, нэһилиэк Ытык киһитэ Петров Афанасий Николаевич бу күн сиригэр 83 сааһыгар дылы дьонун кэрэхсэбиллээх олоҕу олонор ааспыта. Ийэбитин кытары 50-тан тахса сыл иллээхтик олонор, 8 оҕо кун сирин көрдөрөн, улаатыннарар, бука барыбытын үөрэтээх, үлэһит оҕорон, ыал буоларбытын тэрийин ийэ, аҕа, эбэ, эһэ дьолун толору билэн орто дойдуттан барбыттар.

Кырдыар саастарыгар олонор ааспыт олоҕун, төрөөбүт дойдутун — Маймажатын, дьоллоох олоҕу олонорбут — Хатырыгын, бииргэ алтыспыт үөлээннээхтэрин туһунан ахтыылары кумааҕыга тигэн биһиэхэ хаалларбыта. Ону муньан кинигэ оҕорорго дьулуһа сыйдыабыт. Мантан салгы бу кэрэ-бэлэи кэмгэ анаан аҕабыт суруйбутуттан бэчээккэ таһаарыбыт.

ТӨРҮТТЭР

Мин, Петров Афанасий Николаевич, аҕабынан төрүттэrim билгичтэ 1-кы Атамай (Горнай улунна) нэһилиэгиттэн эбиттэр.

Аҕам Петров Николай Степанович (Чэмээт Ньюкулай) бииргэ төрөөбүт убайдааҕа эбит. Петров Иван Степанович — Чорболдун Уйбаан дьон. Онтон ураты бииргэ төрөөбүттэрдээҕэ биллэбэт. Убайа Уйбаан хойука диэри дойдутугар олонорбут. 1 уол уонна 1 кыыс оҕолорун сыйдыбыттар. Уолуттан 1 кыыс оҕо төрөөн хаалбыта кэлин Намга өлбүт. Оттон кыыһа пенсияҕа тахсар диэри сааһын тухары сүөһү көрөөччүнэн үлэлээбит этэ. Кэргэннэн сыйдыбыт да, оҕолороммотохтор. Кэргэнтэн арахан баран Маҕарастан биһиэхэ киирэн 2 сыл кэрингэ олоҕо сыйдыбыта. Ону Горнайдааҕы Бэс Күөлүттэн дьон киирэн дьэһиттэ гынаары көһөрөн ылбыттар, Бэс Күөлүгэр уһаабаҕа, Бэрдигэстээххэ Никитов Георгий Михайлович дьон оҕонньорго эргэ тахсан олонор 1994 с. өлбүтэ.

Аҕам быһа холуйан 1880 сыллаах эргин төрөөбүт быһыылаах. Ийэбин Попова (Петрова) Матрена Егоровнаны кытары сааһыран баран холбоспут курдук. Бастакы оҕолор Баһылай 1919 сыллааҕынан суруллар эбит.

Ийэм Маймажа Поповтар кыыстара. Хас да бииргэ төрөөбүттэрдээх үһү. Кэлин интэриэһиргээтэххэ, киһи билэрэ, манньк бииргэ төрөөбүттэрдээх: Попов Гаврил Егорович — убайа, Маймажа 1959 сыл. өлбүтэ, Попов Афанасий Ларионович убайа, Маарай Поповтар аҕалара, арааһа, 1934—1935 сс. өлбүт, Попов Егор Егорович — Маскыаба Дьөгүссэнэн дьонугар биллэр. Маайа, Балбаара диэн кыргыттардааҕа. Маайаттан Захаров Наум Шурата хаалбыта. Балбаараттан Федоровтар диэн Намга бааллар.

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

Бэс ыйын 21 күнүгэр Аппааны сэлээннэтин «Хатын чаран» сынныалан пааркатыгар саха чулуу киһитэ, улахан государственной уонна политической деятель И.Е. Винокуров 120 сылыгар аналаах Үрүҥ Тунах Ыһаах ыһылына. Бу ыһаахха үгэскэ кубулуйбут спорт 5 көрүнгэр «Энсиэли Боотура» дьон дьон болдомтотун тардар күрэхтэһиигэ барыта 13 эр бэрдэ киирэн, чахчы да, тыганаһыннаах киирсиини бэлэхтэтилэр.

Күрэхтэһиигэ 2015 с. «Дыгын оонньууларын» кыайыылааҕа Алексей Кутуков, кыттан 6 иһигэр киирэн, быһылгы оонньууларга кыттыыны ылбыт Артем Варданян, 2013 с. Чурапчы улуунугар ытытыллыбыт «Манчаары оонньууларын» сахалыы көрүнгүнэн многоборьейтын призера Александр Тимофеев, быһыл Амма улуунугар ытытыллыбыт ыччат ыһааҕын спортивнай күрэхтин кыайыылааҕа, «Синтай» бириис хаһаайына Давид Колесов, 2011 с. ытытыллыбыт И.Е. Винокуров 115 сыллаах үбүлүйдээх ыһааҕын «Энсиэли

«ТӨРӨӨБҮТ ДОЙДУМ — МАЙМАЖАМ»

Попов Егор Егорович — Тайҕа Дьөгүссэнэн биллэр, арааһа, сурус буолуон сөп. Оҕо эрдэхпинэ мас эрбиirim, хайдах эрэ өйдүүбүн уонна эдьийиэ Маайа — Эверстов Афанасий дьон киһиэхэ, Хатын Арыыга тахсыбыта. Биир кыыс Бөрөлөөххэ — Иванов Федор дьонгэ, биир кыыс Аппааныга — Марков Федор дьонгэ, биир кыыс Ядрихинская Данил дьонгэ Көбөкөнгө тахсан ыал буолан олонорбуттар. Онон билгичин ийэбинэн Поповтар аймахтарыттан Попов Иван Афанасевич ыччата салгыахтара. Онтон төрүт Поповтартан — Маҕылы Хабырыыс уола Алексейтан кыыс хаалбыта, Кэптэнэ, Көбөкөнгө олохсуйбута, Аччыгый Хабырыыстан (Попов Гаврил Павловичтан) Төөнүкэй Алексей Гаврильевич-1 — 1995 сыл саас өлбүтэ. Кинигиттэн кыргыттар: Элэксээс, Собакин Петр Ивановичтан 6 уол төрөөбүтүттэн 5-нэ баар; Гаврил Олоһун, аармыйаттан кэлэн баран ыалдан өлбүтэ. Аччыгый Элэксэй — Аһаабыт, 1944 с. сэриигэ өлбүтэ.

Барыскайтан 1 уол, 1 кыыс бааллар. Маайыстан уолаттар Максим, Ганя, кыргыттар Саргы, Маша, Варя, Уля бааллар (Заровняевтар).

Маймажа нэһилиэгин сорх сирдэрин ааттаммыт төрүттэри:

Бэстээх Кырдал — бөһүөлөк аннынааҕы «Эбэ» ис өттүгэр бөһүөлөктөн көстөр улахан Аарыма бэс турар кырдала. Былыр Дыгын бөтөстөрө Маймажа олохтоох ыччатын кытта илин-атах оонньоон хотторбуттар. Ол саҕана Маржаады Баатыр, Оттолуур бэргэн уонна Түмүк уол диэн ыччаттар үөскүү сыйдыбыттар уһу. Түмүк уол күрэхтэһии хайа да көрүнгэр тулугалаабатах. Сарсыннытыгар ытыгыга күрэхтэһэргэ болдьоһолор. Ол сыйдыан Түмүк уол ох саатын көрөн, улаханыттан саллан ол түүн Дыгын тойон бөтөстөрө уралаарын кэтэх өттүн көтүрэн күрээбиттэрэ үһү — дьон миэхэ (Петров Афанасий Николаевичка — П.Н.) таайым 1927 сыллаахха төрөөбүт Попов Иван Афанасевич бэс ыйын 1 күнүгэр 2002 сыллаахха кэпсээбитэ.

Кыйыкы ыллаабыт — Маймажаттан орто суолунан хоту барыыга «Ус бастаах» дьон аатын курдук Мохолу, бэс атах, Арыы Хахыйах диэн сирдэринэн салаалардаах эбэҕэ 19-с үйэ бүтэһигэр сааскы халаан уута «күөс үллэрин» курдук кэлбит. Ол уу кэлиитигэр «быстаран» Кыйыкы дьон киһи гийт мутугар ыттан 3 суукка олонор ыллаабыта үһү. Ол ырыа «эмээситтэр унуохтара» дьон Чагдааһы хоту уһугар отордоон олонор дьонго иһиллэрэ эбитэ үһү. Кэлин халаан уута түспүтүн кэннэ

быһаабыттар (хомойуох иһин, кини кимин-тугун билэр суох).

Андылаах — Анды көтөр баар түһэ сыйдыбыта буолуо. Мин үйэбэр түспүтүн билбэтим. Арай Этэҕэлээх этэ. Ол иһин мунду хойуутук үөскүүр, кураанах кус, атын да көтөр сөбүлээн түһэр күөлэ буола сыйдыбыта. Кэлин «Сайыымпа бааһынагыгар» поливанан буолуоттан Андылааҕы хорон «отток» оноһуллуоттан уутун таһыма аһыаан билгичин балыга (мундута) үөскээбэт буолла.

Андылаах өтөҕө — билигин бааһына буолан турар. Ааспыт үйэ 30-с сылларыттан бурдук сирин оноруу кэмигэр өтөхтөрү солоон, тыраахтарынан хоруттаран бааһына буолбута.

Илэ бааһыната — бурдук сирин бастаан илиинэн солоон туһаҕа таһаарыы саҕана сир солурга наймыга (харчыга) кэпсээт сүрдээх кыайыылаах Баһылай дьон киһи солообут сирэ. Кини түүннэри (сөрүүнгэ) үлэлиирэ үһү. Ол иһин «Илэ сүүрбүт», «Илэ бааһыната» дьон буоллаҕа.

Маймажа арҕаа өттүнээҕи кэриэскэ мырааннартан Андылаах өтөҕүн собуруу өттүнэн таһыстааха «Отуулаах», «Туйдаах», «Тимирдээх» дьон мырааннар баалларын өйдүүбүн, ол билгичин хайалара чуолкай ханан турарын этэр кыаҕым суох.

Аны ааспыт үйэ сахатын эргин эбитэ дуу, Маймажаттан «Буккума» аартыгынан тахсан баран хоту диэки бардахха «Самасаалкы» — өтөҕө онно баар — «Самогонка» дьон тыл сахатыйыта буолуон сөп. Ол, биллэн турар, Сэбизскэй кэмгэ тохтогуллубута буолуо. Биллэн турар, сир оноһуута сайдан эрдэбинэ олохтоохтор сизмэни ыһан үүннэрэр буолтарын кэннэ, дьэһимиэн хоту үүнэр (ситэр) эбит.

Таалай алааһа Хатын Билии Соболюхтон Хатыннаах үрүбэр Хоруу хорулуотуттан уута супту түһэн кэлин балыга быһа эстибит. Хата, ол онугар оттуур сир

тахсан сорох табыллыбыт сылыгар от отгонор буолта. Ол онугар Хатын Билии халдыаайытын хотугулуу-арҕаа саҕатыгар уот сизбит көрдүгэниттэн сизһилээн Халдыаайы мууһа (линзата) ирбититтэн балай эрэ дириг кыстыыр уулаах алаас хотуһатын таһымыттан балай эмэ үрдүк таһымнаах көлүйэ үөскээбитэ сэрии сылларынааҕы кураанҕа да мунду балыга быстыбакка, саһаһым Ааныска иэдьэгэйинэн мэһиэлээн туулаан бултуурун сиирбит.

Ураты дьон туһунан уос номоҕо буолбут кэпсээниэр:

Күрэс Баһылай — Василий Аргунов — аатырбыт охсоочу — кинини кытта ханнык эрэ баайга наймыга от охсо сырыттаҕына эмискэ кини кэннигэр хантан кэлбитэ биллибөккө хотуур тыһаһа өрө куһуйа түспүт. Онуоха кэннин да хайыһан көрбөккө эрэ Күрэс Баһылай охсорун эбэн хотуурун тэлиитигэр киллэрэрэ таһаарара дьүүһүтэ-дьаабыта биллибэт гына охсон тэлиитин урут тахсан: «Кыайды-ым! Кыайды-ы-ым! Кыайды-ы-ым!» — хаһытаталаабыт дьон мин кыра, оскуолаҕа киририм хас да сыл иннинэ өссө бу биһиги Хатырык Атамайыгар эрдэһипитинэ кэпсээбиттэрин истибиттээҕим. Оччолорго бу Хатырык Атамайыгар кини бииргэ төрөөбүт убайа эбитэ дуу, Микиитэ Оргуноуп дьон сааһыран ээрэр кырдыаҕас (ханан эрэ биһиги ийэбитинэн аймаха күтүөт) киһи олонорбута. Кини олоҕор кэлин «Победа» колхуос саҕана үүт собуота, ол иннинэ Түмэһий колхуос саҕаттан уус дьэһтэ бааллара.

Хатын Билиигэ холбоһуктааһын түмүктэниэр диэри булчут (түүлээхсит) таайым Аччыгый Хабырыыс — Гаврил Павлович Попов кэргэттэринэн олонорбуттар. Кэлин холбоһуктааһын кэннэ «Коммунар Сэмэн» артыал сирэ — үрүн этэрээтин утары сэриигэ Киллэмнээҕи кыргыһыга бааһыран баран өлбүт хомсомолуус аатынан артыал тэриллибитэ уонна ити аата уларытыллан Маймажа нэһилиэгин Маяковскай аатынан холкуоска уларытыллан ааттаммыта. Ити ааттааһыны Аҕа дойду сэриитигэр бастакы хомуурга ыгырыллан баран ыарахан кыргыһыт бааһыран аҕар атаҕын мэлиттэрибит Аһыылаах уола Кутуков Роман Гаврильевич (Кыһыл Сулус уордьаннаах фронтовик) 1942 с. эргиллэн кэлэн баран уларытан ааттаппытын чуолкай өйдөөбүн. Оччолорго В.В. Маяковскай хоһоонноро ордук «доржоонноохторо» уонна Маймажа нэһилиэгин Маяковскай аатынан холкуос дьон үөрэ-дьүөрө иһиллэрэ да ордук буолта буолуо.

Өбөлоро ПЕТРОВТАР

Ахтылҕан тыл

МАЙМАЖАЛАР

Сэлэһинэй хомус долгунугар Күн сардаҕата сөгүөлүүр, Иэдэһэ имэрийэр салгыныгар Көмүс салгыны бөкүнүтэр. Ити биһиги бааһынабыт Маймажа ыалыгар тиксиһэр, Сизмэ ичигэстээн тардарбыт Алаады сыта дыргыйар.

Өлгөм илиилээх эбээбит Остуолун көрөөт тоторбут. Киниэхэ тэгнээх хотуһабыт Үүнүүттэн дуоһуйарбыт. Сэриин иннинэ манньк этэ Уол-кыыс хотуһаҕа киирэрэ, Эдэр дьон оонньоон айманара Омурданҕа күөдүйэрэ.

Маймажа былыр-былыргыттан Үөрүннэҕ дьоннорун

кэпсипиллэр,

манна кэлэн Күн-ый буолбутун этэллэр. Чурапчы Хайыылаах холбоһон Атырдыах, кырабыл күөрэйэр, Уулааҕас таптаһыан наһыйан Сыбаайба киэһэтэ дьэһэрэйэр.

Үс бүк үлэлээн кэлэллэр Инчэҕэй сүүстэрин соттоллор, Ардыгар нэһилэ соһулаан Чэҕэй иһээт ороно булаллар. Оҕуһунан от тийээллэр Ыл уһуктууга кэлэллэр, Сити курдук хачымахтаһан Сэринни түмүктээбиттэр.

Оччотооҕу дьоммут

барасхаттар Саас оротунан олоортор, Сиздэрэй көмүү собуор Буордарын омон сыталлар. Биирдэ-эмэ тото аһаабытара буолуо дуу, Биирдэ-эмэ хана утуйбуттара буолуо дуу, Торбос үтүлүктэрин

хаба тардаат Үлэһигэр тиэтэйэллэрэ. Билигин кинилэр бэлэмнэригэр

Эһэ-эбээ дэттэхпит, Саатар дууһалара көрөрүгэр Дьон хааллардахпыт. Маймажа ыала күн ахсын Чээлэй күөх тиэргэнгэ сууланна, Тото мэччийбит ыанньыктар Дуоһуа кэбинэ сыттылар Урукку-билигини Маймажа Уолаах кыыс кэриэтэ

сизттистэ, Ыраас күн сырдыгын бэлэхтээн Кэнчээри ылыгын чэлгиттэ.

Иван БУБЯКИН — ЧӨНӨЧӨК

«ЭНСИЭЛИ БООТУРА»

Маны таһынан икки көрүнгэ — хапсаҕайга уонна мас тардыһытыгар мунутуур кыайыылааҕы быһаарар күрэхтэр ытытыллылар. Хапсаҕайдаһан тустууга 60 киилэҕэ 11 спортсмен кыттыбытыттан, мунутуур кыайыылаах аатын Петров Петр (I Хомуустаах) ылла. 80 киилэҕэ диэри ыһааһыннаахтарга 9 спортсмен кыттыбытыттан мунутуур кыайыылаах аатын кө-

нүл тустууга РФ с/м Семенов Сергей (Граф Визэргэ), 80 үөһэ ыһааһыннаахтарга 5 спортсмен кыттыбытыттан көңүл тустууга РФ, хапсаҕайдаһан тустууга СР с/м, «Пляжнай тустууга» аан дойду чемпиона Семенов Вадим (Модут) ылыллар.

Мас тардыһытыгар 70 киилэҕэ диэри 13 спортсмен кыттыбытыттан, мунутуур кыайыылаах аатын Лазарев Михаил (Нам)

ылла. 80 диэри ыһааһыннаах мадыһыларга бары да ааттаах-суоллаах уолаттар кириистилэр, ол курдук мас тардыһытыгар Россия чемпиона, аан дойду кубогун хаһаайына Анатолий Гладков, спорт маастара Сергей Уваров, пауэрлифтинг «Становая тяга» РФ с/м Андрей Фасхутдинов, КМС Роман Заровняев.

Балартан барыларын ыраастык кыайталаан мунутуур кыайыылаах аатын с/м Анатолий Гладков ылла. 80 үөһэ ыһааһыннаахтарга барыта 5 модьу-таҕа көрүнгүнээх, чахчы да, киһи уолаттардаахпын диир уолаттара киирсипиттэриттэн мунутуур кыайыылааһын спорт маастара, Уус Алдантан сылдыр ыалдыһыт Ким Бубякин буолла.

Дьэ, бу икки көрүнгэ бастаабыт, мунутуур кыайыылаах аатын сүкпүт спортсменнар Нам улуунун спорка управлениета спонсордаабыт сыаналаах бириистэринэн наҕараадалаһылар.

И. УВАРОВСКАЯ — КҮРҮЛГЭН

Сурт кэриэстээх, өтөх төнгүргэстээх

(Бүтүүтэ.

Иннин 70-71 №-гэ көр)

Ленскэйбитигэр төнүннэххэ, ыскылаат хоту өттүгэр Шапошниковтар ололорбуттара, ажалара типографияга үлэлиир этэ. Хата, хаһыат биир да лиис буоллар биэс күн тахсара, кыра уопсай дьыбэ баара. Тэйиччи Красноштановтар диэн нууччалар ололорлоро. Балайда кураанах сири барбыт кэннэ икки хас уопсай дьыбэлэр бааллара.

Онтон дьааһыла үлэлиилэрэ, кэлин саҥа дьыбэ көспүгүн кэннэ лесхозтар дьыбэлэр буолбута.

Аппа хоту өттүгэр Лукиннар ололорбуттара, Өлөөнкө оҕомсох бабайы этэ. Миигин көрүстэбин аайы: «Киһигин дуу, чөчүөккэбин дуу?» - диэн дьээбэлиирэ. Дьыбэтигэр кириэн кыһын хаартыскатын көрөбүн: «Арааһа, Туйаарыма Куо буолуо», - дии саныырым, кыраһыабай кыыс сахалыы тагнан турара, илин кэбилһэрдээх. Кэлин билбитим, Дьяконова Екатерина Марковна эбит.

Хоту диэки сыста Софроновтар ололорлоро, ажалара Миитэрэй сорииттэн аңар атахтаах төнөн кэлбитэ, оҕолору Никон, Еля, Маня этилэр. Салгыы Пономаревтар диэн ыаллар ололорлоро, даллаах этилэр, онно аттара тураллара. Кинилэртэн хоту Жирковтар (Кылабадьылар) бааллара, убайдара сорииттэн кэлбитэ, аҕабынаан кэпсэтэн тахсаллара. Кэлин аҕабар ньиэмэс чаһытын бэлэтээбитэ, онто фосфордаах, хараҥаҕа сыһыппартаа кесте сылдыра, дьэнкир таас оҕуруу сыапачалааҕа. Ону Маня устан мооньугар кэтэн көрөрө уонна ыллаан куйуһутара. Жирковтар кыыстара Дууһа Василий Колпашниковка кэргэн тахсан оҕуруу бөҕө буолбуттара.

Жирковтар аттыларыгар Аверьяновтар ололорбуттара, Виталька диэн уолларыттан олус куттанарбыт, кырбыаҕа диэн. Салгыы Барамыгиннар диэн бэрт элбэх хоноһолоох, ыалдыттаах ыаллар бааллара, онно мэлдьи көбөкөттөр түһэллэрэ. Эбиитин тулаайах оҕолор ололорлоро, тоҕо диэтэргит Николай Кононович, Пелагея оҕоҕо наһаа сымнаҕас дьон этилэр. Андрей, Артур диэн уолаттардаахтара, Андрей наһаа бэһилэй, кэпсээн-ипсээн бөҕө буолара. Оттон Артур, мин кылааһынныгым, аллар атаһым, содуруу энэр үөрэнэ бииргэ барар этибит, аҕам атаара.

Кинилэргэ сыһыары Лукина диэн продавец дьахтар ололорбута, Клара, Роза диэн кыргыттардааҕа. Онтон Сивцев Өлөксөөндүр диэн оҕонньордоох Маня, Уля диэн кыргыттардаах этилэр. Эмиэ аймах кыргыттара, Кристина, Маня, Ольга бииргэ ололорлоро. Уля миигин оскуола бырааһынныгыгар илдьэ сылдыбыттааҕа.

Утары үрдүк соҕус кырдалга

«Промартель» диэн баара, онно улахан бондарнай диэн сыах үлэлиирэ, үчүгэй бабайы сыгтаах мас буочукалары оҕороллоро. Дьиктитэ диэн, үлэһиттэрэ барылара аңар атахтаах дьон этилэр, ким тобуктуу сылдыра, ким тобуга маска үктэнэрэ, сорох икки илиитин анныгар баттыктааҕа. Сыах аттыгар икки уопсай дьыбэ турара, ол кэннигэр сыыры хаһан аан аттыгар кыра түннүктээх, турбалаах дьыбэлэр бааллара. Онно хаартыскаҕа түһэрэр дьыбэ аңар илиилээх

Толя диэн уолаттардааҕа. Кинилэр хоту өттүлэригэр нуучча дьыбэлээх балаҕан турара, онно ыаллара уларыта сылдыаллара. Арай уус Бүөтүр Кривошапкин, Маайа диэн кыыстааҕа, Федорова диэн кэргэнин кыһа Мотя мин таптыыр дьүөгэм этэ.

Онтон хоту Чонхололор диэн ыаллар элбэх кыра оҕолордоохторо, кинилэр салгыы Попов Сэмэн диэн тарбахтара суох киһи балаҕан туттубута, сорииттэн кэлбитэ. Дьэ, ол ыалга аллар атаһым Даша Попова

саанан мууһу ыгыалыыллара. Намыһах, орто ходуһа уута кэллэ диэн оҕонньоттор мьыналар, сороҕор уот оттон хойукка диэри улахан дьон ооньууллара быһылааҕа, оһуохайдыллар, өрүһү хайҕаан үөрэн тахсаллара. Өрүс уута аастаһына аппаҕа сөтүөлүөххэ сөп этэ, онтон улам уолан аллара хаалбыт ууларга сөтүөлүүрбүт. Оччолорго ким да өрүс алдыатта, буоратта, наһаалаата диэбэттэрэ. Уу бардаһына арыыга лууктуурбут уонна сибэккилиирбит, кыһыл да

ЛЕНСКЭЙ УУЛУССАМ

фотограф үлэлиирэ, кини аңар сизэбин хармааныгар уктара, битэр илиитэ бэрчээккэлээх буолара. Убайым Михаил Макаров аармыйаҕа барарыгар миигин көтөҕөн илдьэн бииргэ хаартыскаҕа түспүпүт. Кини анарааттан эргиллибэтэҕэ, суруга син кэлэр эбит этэ, хаста да.

Итинэн иистэнэр сыахха мааны бабайы дьахталлар үлэлиилэрэ. Мин өйдүүрбүнэн, кыраҕас күүрө курдукка аты киллэрэн туйаһын тонсуйан ыраастыыллара. Итии оһохтоох, күөттээх уус балаҕанын кэннэ үһүн балаҕан турара, ол иһигэр элбэх хосторго ыаллар ололорлоро. Чугаһыгар маастар Баһылай дьыбэтигэр нарсуд үлэлиилэрэ. Аттыгар Искраттан Винокуров Иннокентий диэн Проня, Нюта диэн оҕолордоох дьон ололорбуттара. Проня киномеханиктыра, онон саҥа киинэҕэ мин барсарым. Балтыбын Клараны эмиэ сүгэн илдьэ барара, ытаатарына төттөрү сүүрүүнэн аҕалан биэрэрэ. Нютанын таңас сыһыһынан онгоһуллубут куукуланан ооньуурбут, өссө киинэхэ илиилээх, атахтаах муос куукула баара, миигин кинигэ аҕарга уһуйбута. Кинилэргэ баар суорунаҕа бурдук тардаллара.

Дьэ ити кэннэ биһиги дьыбэт кэлэрэ. Хоту өттүгэр аңар атахтаах Роман Кутуков диэн уордьаннаах киһи дьыбэ туттубута, Валера, Рая, Колушка диэн кыра оҕолордоохторо. Ийэлэрэ Маша миэхэ килиэккэ ойуулаах солко сарафан бэлэхтээбитэ, онтубут ньиэмэстэртэн трофей быһытынан кэлбитэ. Кутуковтар аттыларыгар Колесовтар ололорбуттара, хаһаайкалара Өлөксөөс ыраас да ыраас дьахтар, эйэбэс бабайы, ол эрэн наһаа ыарыттылар. Кинилэртэн салгыы Макаровтар диэн дьон Өлүөхүмэттэн көһөн кэлэн дьыбэ туттубуттара, элбэх оҕолоохторо.

Уулуссабыт хаңас өттө итинэн бүтэрэ, токуруйан арҕаа диэки салаллан иһэн хоту бүтүөр диэри тиийэрэ. Уулусса уна өттүгэр Өлөксөөндүр оҕонньордоох хоту өттүлэригэр наһаа үчүгэй оппоухаламмыт балаҕан сыыр үрдүгэр кылбайан турара, ыраахан кэллэхэ ол дьыбэ кестүүтэ үчүгэй да буолара. Онно Адамова Ааныс диэн бэрт мааны дьахтар ололоро, кэргэнэ сорииттэ элбүтэ, икки мэнник-тэник Гоша уонна

олороро, ол иһин ити ыалга тахса турарым. Кинилэри кытта Евдокия Ильинична диэн бэрт мааны эдьийдэрэ баара, сайын аайы курорттан араас сибэкки сиэмэтин аҕалан эдьийэ Аграфена уонна мин ийэм ону ололордоллор. Аграфена Ильинична уонна ийэм Варвара Семеновна олус доҕордуу этилэр, черемухалара олус элбэх сибэккилээх, үп-үһүн мас буола үүнэрэ, оттон астралара отой бугул курдук сибэккилэнэллэрэ. Аграфена уу үрдүгэр ололор буолан помидора, оҕурсута хойуугук тахсара, мин ийэм да хаалсыбат этэ, арбуз, табах, хашпыста, помидор, сир оҕурсутун ыһара.

Поповтар тастарыгар Оныгиннар диэн ыаллар ололорбуттара, ажалара аңар атаҕа эмиэ протезтаах сылдыра. Дина, Клара, Рудольф диэн оҕолордоохторо. Кэлин Дина учуутал, Клара быраас буолбуттара. Ийэлэрэ Даарыйа сиэстэрэнэн үлэлиирэ, биһиги ийэбитин кытта доҕордоһоллоро. Өссө хоту Корякин оҕонньордоох ололорлоро, аттыларыгар Охлопковтар диэн ыал Ян, Гоша, Вася, Дуня диэн оҕолордоохторо.

Аппа үрдүгэр Котенко, Мироненко, кэлин Филиппо диэн хохоллар ололорлоро. Уулуссабыт өвүллэн хоту диэки бара турара. Илин өттө МТС территорията буолара. Онно быраһылыбыт тимирдэртэн туох эмэ туһалаах ооньууру булуохха сөбө. Өрүс эһиннэҕинэ уу көрө киирэрбит, киһи элбэх буолара,

хаптаҕас балаача үүнэрэ.

Ленскэй уулусса арҕаа өттүгэр күөллэр бааллара, оскуола аппатыттан промартель, маастар Баһылай, Винокуровтар дьыбэлэр тураллара, биһиги, Кутуковтар, Колесовтар ололорбуппут. Маастар Баһылай үһүн бабайы хотоннооҕо, ол биллэрин өтөх буолан турар. Онно быраата Буокай диэн оҕонньор бөх бөҕөтүн муньыра, ону биһиги Яша Колесов, Кеша Сивцев буолан үһүн хасыһан да биэрэбит. Араас бөх — сыарҕа алдыаммыта, алдыаммыт иһит толору буолара, күкүүргэ от, бөх анныттан кылааты буларбыт. Икона бөҕөтө, тимир кылбалдыгыс, көмүс кытыылаах оҕонньоттор уруһуйдара, халын бабайы таңара кинигэлэрэ элбэхтэрэ, ону биһиги үллэстэн дьыбэтигэр илдьэрбит. Ийэм ону мөҕөр этэ, халын кинигэлэри төттөрү илдьэн күкүүргэ саба быраҕара, оттон иконалары таңаска суулаан ампаарыт сэбэргэнэтигэр анньара. Ону хоноһолор биирдиилээн үллэстэн бүтэрбиттэрэ.

Райпо ыскылаатын кэтэҕэр, отой олбуор үрдүгүн саҕа гына кинигэлэри астарбыттара бэрт-тээхэй булумһубутунан буолбуттара. Дьэ, онно бааллара наһаа үчүгэй кинигэлэр, кыра, чараас, оҕо ааһыан сөп, сиздэрэй бабайы уруһуйдардаах: «Козетта» (Гюго «Отверженные») диэн романтан быһа тардан тылбас эбит, «Үс сибииньэ оҕото», «Күүстээх бортунуой», «Сэттэ

козел оҕото уонна бөрө», «Сталин уонна оҕолор» о.д.а. хаһан да харахтаабат кинигэлэрибитинэн сыбаалка оҕорбуттар. Буруйда диэн латинскэй алфавитынан суруллубут эбит. Аны санаатахха, маны Саха АССР 15 сылыгар анаан Москва типографиятыгар Ойуунускайдаах сакаастаабыттар буолуохтаах.

Ырбаахым тэллэбэр ууран кыайарбынан тасытым да тасытым. «Ыстаал хайдах хатарыллыбыт?» «Мүлдү бухатыыр», «Тыаһыт кэпсээннэрэ», «Ырыа-хоһоон» (Кулаковская) о.д.а. кинигэлэр бааллара. «Козеттаны» эдьийбинэн Макарова Маайанан элбэхтик аахтарбытым, кэлин сүрүбүлдээһин бэйэм аах дьыбэтигэр, кыһалдаһтан бэйэм ааҕар буолбутум. Дьүөгэм Нюта Винокуроваҕа көмөлөһүннэрэrim. «Тоҕо ыстаал хатарыллыбыт?» диэн ыйыппыппар, «Онтон Павел Корчагин илиитигэр гаайканы тутта сылдыра этэ дии», - диэн быһаарбыта.

Кэлин санаатахха, Саха АССР 15 сылын көрсө олус да бөлөмнэммитэн эбит, сахалыы орнаменнаах фарфор иһиттэри оҕотторбуттар, чаппараах ойуулаах сийтэс ковригы ийэм оронум үрдүгэр ыйаабыта. «SASSR 15 sola» диэн суруктаах блокнот хаһын биллэргэннэ диэри уурунан кэллим. Онно фронтан кэлбит суруктары хойут пионердар кэлэн көрдөөн бараллара. Ол блокнот хаһын сиэммэр бэлэхтэ-эбитим да, аахайбат быһылаах, эргэтэ да бэрт, аныгы баай-талым олох малларын ортотугар биллибэт-көстүбэт.

Оскуолаҕа киирэрбэр таңыннарыгар ийэм төбөтө ыалдыбыт булуохтаах. Энэм утууар таңаһын суулуур хараҥа түрүкүнэн кубоох кулгааҕа истээх сон тикпитэ, американскэй куулу зеленкалаан үчүгэй бабайы складкалардаах ырбаахы, суумка тикпитэ. Ырбаахым биир сууйуу кэнниттэн эриэн-дьураа буолан хаалбыта.

Чэ, ити курдук аспыт көмнэргэ дьон таңэ син куһаҥана суохтук ололорбуппут. Ону хайдах өйдөөбүспүнэн сурукка ти-стих, баҕар аҕа саастаах дьон, эдэрдэр да буоллун бу суруйуубун ааҕан төрөөбүт дойдуларыгар истинник-иһирэхтик сыһыаннаһалларыгар кылаатым буоллаһына үөрүөм эрэ этэ.

Биһигин Ленскэй уулусса олох атын, сэргэх олохтоох. Икки өттүнэн ыксалаһа дьыбэлэр бөҕө тутулунулар, күөллэр да мэллэйлэр эбит, үрэхтэри да быһан дьыбэлэри туталлар.

Варвара Иннокентьевна МАКАРОВА, үлэ ветерана, улус бочуоттаах гражданина, Нам сэлэинньэтин кырдыбас олохтооҕо

Хаартыскаҕа: Ленскэй уулусса урукку кестүүтэ.

Уна диэки бастаки — Шапошниковтар дьыбэлэрэ. Салгыы — типография, онтон уопсай дьыбэ. Бэтэрээ өттүгэр Егоровтар олбуордарын муннуга кестөр.

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

Бэс ыйын 7-8 күннэригэр Намҥа КСК стадионугар чэпчэки атлетикаҕа «Азия оҕолоро» норуоттар икки ардыларынаағы ооньууларга кыттар быраабы ылар иһин түргэн сүүрүк оҕолору сүүмэрдиир күрээ буолан ааста. Бу күрэхтэһиингэ республика улуустарыттан күүстээх сүүрүк оҕолор кытыннылар.

Олор истэригэр үчүгэй түмүгү көрдөрөн Намтан 4 оҕо ооньууларга кыттар быраабы ыллылар: Константинов Алеша (Нам 1 №-дээх орто оскуола), Сивцев Дьулус (Нам 2 №-дээх орто оскуола), Гуляева Алия (Намнаағы гимназия), оҕолор тренердэрэ К.М. Шелковникова уонна Тимофеев Владик (Хамаҕатта орто оскуола), тренерэ Н.М. Гоголева.

Бэс ыйын 15-22 күннэригэр Намҥа КСК уонна НПК база-

тыгар боксаҕа «Азия оҕолоро» норуоттар икки ардыларынаағы ооньууларга кыттар быраабы ылар иһин күүстээх боксердары сүүмэрдиир күрээ буолан ааста. Сборга 39 республика күүстээх боксердара мустан күөн көрүстүлэр.

Нам улуунуттан 4 оҕо кыттыбытыттан 46 ки-илэ ыйааһыннаахтарга утарылаһааччыларын барыларын кими да өрө көрдөрбөккө кыайталаан, ооньууларга кыттар быраабы Черноградский Гена (Хамаҕатта орто оскуола), кыргыттарга Осипова Тоня (Нам-УОР) ыллылар, тренердэрэ Г.Е. Терентьев. Сбору оҕолорго Саха республикатын старшай тренерэ С.В. Анохин салайан ытта.

Маны таһынан спорт атын көрүгүнэригэр «Азия оҕолоро» норуоттар икки ардыларынаа-

ОҒОЛОРБУТУГАР — ҮРДҮК СИТИҢИНИ, КЫАЙЫНЫ!

ғы ооньууларга кыттар быраабы Нам улуунуттан ыллылар: волейболга — Васильев Семен (Хатырык орто оскуола), тренер А.Е. Парников; адаптивной спорт доруобуйаларынан хаачахтаах оҕолорго — Винокуров Жена (Модут), сытан эрэ анныһына Соловьев Денис (I Хомустаах).

Уопсайа Нам улуунуттан Бүтүн аан дойдуну түмэр «Азия оҕолоро» курдук улахан эшпизтинэстээх күрэхтэһиингэ 9 эдэр эрчимнээх спортсменнарбыт киирбиттэрэ хаһан да умнуллубат, киһи өйүгэр-санаатыгар хатанан хаалар уонна бүтүн Нам улуунун киэн туттуута буолар.

И. УВАРОВСКАЯ — КҮРҮЛГЭН

Понедельник, 4 июля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

Вторник, 5 июля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

21.30 Т/с «Практика» 12+
23.30 Ночные новости
23.45 Х/ф «Исчезновение» 16+

Среда, 6 июля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

Четверг, 7 июля

06.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

21.30 Т/с «Практика» 12+
21.00 Время
21.30 Сегодня вечером 16+

Пятница, 8 июля

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

Суббота, 9 июля

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Наедине со всеми 16+

14.10 На 10 лет моложе 16+
15.00 Х/ф «Воры в законе» 16+

Воскресенье, 10 июля

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Т/с «Синдром дракона» 16+

РОССИЯ 1

Понедельник, 4 июля

06.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Вторник, 5 июля

05.00 Утро России
09.00 О самом главном 12+

Среда, 6 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Четверг, 7 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 8 июля

06.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Суббота, 9 июля

04.50 Х/ф «Соломенная шляпка» 12+

Воскресенье, 10 июля

05.10 Х/ф «Когда мне будет 54 года» 12+

11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести
11.35, 14.30, 17.30, 19.35 Вести-Москва

Среда, 6 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Четверг, 7 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 8 июля

06.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Суббота, 9 июля

04.50 Х/ф «Соломенная шляпка» 12+

Воскресенье, 10 июля

05.10 Х/ф «Когда мне будет 54 года» 12+

21.00 Т/с «Всё только начинается» 12+

Среда, 6 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Четверг, 7 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 8 июля

06.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Суббота, 9 июля

04.50 Х/ф «Соломенная шляпка» 12+

Воскресенье, 10 июля

05.10 Х/ф «Когда мне будет 54 года» 12+

09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Среда, 6 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Четверг, 7 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 8 июля

06.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Суббота, 9 июля

04.50 Х/ф «Соломенная шляпка» 12+

Воскресенье, 10 июля

05.10 Х/ф «Когда мне будет 54 года» 12+

05.10 Х/ф «Когда мне будет 54 года» 12+

Среда, 6 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Четверг, 7 июля

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Пятница, 8 июля

06.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести

Суббота, 9 июля

04.50 Х/ф «Соломенная шляпка» 12+

Воскресенье, 10 июля

05.10 Х/ф «Когда мне будет 54 года» 12+

4 июля, понедельник

06:30 Дойдум дьоно (Хотун Булуу ТВ) 6+
07:00 Сага сирэ-Якутия день 6+

5 июля, вторник

06:30 Из золотого фонда ТВ: Игры «Дети Азии» 6+

7 июля, четверг

07:00 Сага сирэ-Якутия день 6+

8 июля, пятница

06:30 Из золотого фонда ТВ: Игры «Дети Азии» 6+

9 июля, суббота

07:00 Сага сирэ-Якутия день 6+

10 июля, воскресенье

07:00 Сага сирэ-Якутия день 6+

11 июля, понедельник

06:30 Дойдум дьоно (Хотун Булуу ТВ) 6+

12 июля, вторник

06:30 Из золотого фонда ТВ: Игры «Дети Азии» 6+

Advertisement for 'Саха Микро-Займ' (Sakha Micro-Lending) with text: 'Займы до 30 000 рублей, новым клиентам - 1,5%, постоянным - скидки только паспорт, рассмотрение - 5 минут'.

Advertisement for 'БЫТКТАБЫЛААХ НАМ УЛУУҔУН ОЛОХТООХТОРО!' (Buttkhabylax nam uluugun olokhotookhoro!) with text: '«Төрүт Уу» тэрилтэ сайынны үлэ режимигэр кирибитин биллэрэр: «Олонхо» атыгы дьэтигэр үлэ күнүгэр 9.00. чаастан 19.00. чааска дьылы, баскыһаннаҕа 10.00. чаастан 18.00. чааска дьылы үлэлиир.'

На основании статьи 15 Закона Республики Саха (Якутия) от 31 января 2008 года 550-3 № 1115-III «О реализации отдельных полномочий в сфере лесных отношений в Республике Саха (Якутия)», по результатам фенологических наблюдений направляем предложение о начале сроков заготовки дикорастущих плодов и ягод по Намскому муниципальному району в 2006 год:

Административный район	Вид дикорастущих плодов и ягод	Наступление массового созревания	Дата начала сбора
Намский	Земляника	09 июля	10 июля
	Красная смородина	16 июля	17 июля
	Голубика	29 июля	30 июля
	Черная смородина	05 августа	06 августа
	Брусника	20 августа	21 августа

РЕШЕНИЕ № 14 от 27 июня 2016 г. № 14
О назначении выборов главы муниципального образования «Партизанский наслег» Намского улуса

В соответствии с частями 1, 3 ст. 8 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах главы муниципального образования (Якутия)» наслезный Совет депутатов муниципального образования «Партизанский наслег» Намского улуса РЕШАЕТ:

1. назначить выборы главы муниципального образования «Партизанский наслег» Намского улуса на 18 сентября 2016 г.;
2. утвердить смету расходов на проведение досрочных выборов главы муниципального образования «Партизанский наслег» Намского улуса (Приложение 1);
3. опубликовать настоящее решение в улусной газете «Эн-сиэли» в установленный частью 3 статьи 8 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» срок.

Председатель Партизанского наслежного Совета депутатов А.Н. Зырянов

Соблюдайте правила пожарной безопасности

ГКУ РС (Я) «Намское лесничество» информирует граждан о том, что по состоянию на 17 июня 2016 года на территории Намского района зарегистрировано 6 лесных пожаров.

подавляющее большинство лесных пожаров возникает из-за неосторожного обращения людей с огнем или нарушения ими требований пожарной безопасности в лесах. По статистике в 8 случаях из 10 виновник лесных пожаров - человек. Именно в профилактических целях и по выявлению нарушителей работниками ГКУ РС (Я) «Намское лесничество» проводятся патрульно-рейдовые мероприятия. Так, с открытием пожароопасного сезона 27.04.2016 г. такие рейды проводились 33 раза. Также совместно с ОМВД России по Намскому району, Центром ГИМС МЧС России по РС (Я) Намского участка, ОГПС РС (Я) № 23 по Намскому улусу, Намской инспекцией охраны природы ОГЭН РС (Я), ОНД по Намско-

му району, ГО и ЧС «Намский улус», Намским филиалом ГАУ РС (Я) «Якутлесресурс», пресс-тур «Вести-Саха» проводилось 20 совместных патрульно-рейдовых мероприятий. Привлечено 13 граждан к административной ответственности по статье 8.32 КоАП РФ (Нарушение правил пожарной безопасности в лесах). Проведено инструктажей и профилактических бесед с 1001 гражданином.

В ходе подготовки к пожароопасному сезону 2016 года 28 апреля в Горном районе с. Бердигестя было проведено учение по тушению лесного пожара. Специалисты лесничества, ГБУ РС (Я) «Авиалесоохрана» и ПХС 1 типа ГАУ РС (Я) «Якутлесресурс» ознакомили собравшихся тактике и технологии тушения лесных пожаров и на практике потушили условный лесной пожар.

Обращаемся к гражданам:

1. соблюдайте элементарные правила пожарной безопасности в лесах;
2. при обнаружении лесного пожара необходимо известить диспетчерскую службу лесничества (42-355), единую дежурную диспетчерскую службу (42-508) или 01 и не дать пожару набрать силу и распространиться до приезда специальных служб;
3. при возможном введении особого противопожарного режима, гражданам могут быть запрещены (ограничены) пребывания в лесах на землях лесного фонда и въезд в них транспортных средств;
4. помните, что за нарушение правил пожарной безопасности в лесу лица привлекаются к административной и уголовной ответственности.

ГКУ РОЯ) «Намское лесничество»

КОННӨРҮҮ

Бэс ыйын 28 күнүнээби 72 №-дээх «Эн-сиэли» хаһыат маннайгы сирэйигэр улуус баһылыгы мунһабыттан бэлиэтээһиннэрин иккис абзаһыгар БКЭ түмүгүнэн улууска үрдүк баалы — нуучча тылыгар 100 баалы ылбыт Дунаева Күннэй Нам улуустаабы гимназияттан диэни Хамафаттаабы саха-француз лицейиттэн диэн аафаргытыгар.

® Июльский ценопад!
Только в июле заключи Договор долевого участия в строительстве в центре с. Намцы «Многоквартирного жилого дома» по ул. Ленина, 21/1
Квартиры-студии:
25 кв.м — 1 125 000 рублей;
42 кв.м — 1 890 000 рублей;
По цене за 1 кв.м — 45 000 рублей.
Ипотечный кредит в банках АО «Россельхозбанк» и ПАО «Сбербанк».
Телефон: 8-924-865-14-13, 8(4112) 366-155

® Изготовление и продажа сувенирной продукции к международным Играм «Дети Азии».
Наш адрес: с. Намцы, ул. И. Винокурова, 13, фотосалон «Кодак», г. Якутск, ул. Лермонтова, 42, ТЦ «Вавилон», 1-й этаж.
ИП Софронова А.Д. Конт. тел. 89142369431

® Нам с. киинигэр тугууларда хаһаайба атыыланар. 11,5 суотай. Гаастаах, уоттаах (эргэ копильная территорията). Сыаната кэпсэтинэн.
Билсипэр тел.: 89142941908

® Продаю автомашину LEXUS RX-300 2001 г.в. в хорошем состоянии. Цена договорная. Обмен не предлагать.
К.т. 89142878877

® Продается частный двухэтажный дом в с. Намцы с надворными постройками (гараж, баня, сарай, теплица и т.д.). Газ, водопровод. Можно под офис или гостиницу (для предпринимателей).
Подробности по тел.: 89141109742, 89247612404

® Теплоход «Механик Кулибин» приглашает на круиз «Ленские столбы»!
Июль: 1, 3, 5, 18;
Август: 4, 6, 19, 21;
Сентябрь: 3.
Детям до 7 лет - бесплатно, от 7 до 14 лет скидка 50%.
Стоимость путевки на одного от 4700 рублей до 6700 рублей в зависимости от категории кают.
Дополнительно оплачивается питание: примерно, 250 руб. - завтрак, 350 рублей - обед или ужин.
Наш адрес: г. Якутск, ул. Аммосова, 18, каб. 3/4, тел. 89141099690, 89245954317

Режим работы: пн.-пн. 10.00 - 18.00 ч. Перерыв: с 13.00 - 14.00 ч.
Суббота: 11.00 - 15.00 ч.
Выходной: воскресенье.

® Продам земельный участок 9 соток под ИЖС за 250 т.р. Возможен торг.
Тел. 89841012044, 89248652762

® Выполним любые строительные работы, металлические заборы, электрика домов.
Тел. 89243672813

® Продаю 2-хкомн. благоустроенную квартиру в г. Якутске, в р-не ДСК, 54 кв.м, ухоженная — 3100 тыс. руб. Торг.
Тел. 89142701459

® Продаю кран «Пионер» без троса. Цена — 35 тыс.руб.
Тел. 89644242362

Утеряны гос. номер В664КК и запасное колесо по трассе Бетюнцы-Намцы. Нашедших прошу позвонить по тел. 89644242362 (ватсап)

УНУРЭХ ТЫТТАР

Күндү аҕабытын, Ленскэй нэһилиэк Ытык олохтообун **АРГУНОВ ИЛЛАРИОН ИННОКЕНТЬЕВИЧ** 75 сааскын туолбут үбүлүөйдөөх күнүнэн уонна күн күбэй ийэбитинэн **АРГУНОВА МАРИЯ МИХАЙЛОВНА** сүрэххитинэн сөбүлэһэн, сүүскүтүттэн өйөнсөн, бэйэ-бэйэни ситэрсэн, сарын саныгытыттан тайансан, илии илиигититтэн ылсан олох уһун суолун устун хаамсыбыккыт 50 сылынан, кыһыл көмүс сыбаайабытынан итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Эһиги баар буолангыт биһиги бигэ-таҕа тирэхтээхпит, инникигэр эрэллээхпит, сайдар кэскиллээхпит!

Күндү төрөппүттэрибитигэр баҕарабыт кытаанар доруобуйаны, уйгу-быйан тыһынаах уһун дьоллоох олоһу, бары үтүөнү-кэрэни! Оҕолоргут, сиэннэригит, хос сиэннэригит, чугас аймах-билэ дьонгут сылаас тапталларынан, эйэбэс сыһыаннарынан, үрдүк ситиһиилэринэн уйдараһан үөрэ-көтө сылдьыт!

Кыргыттаргыт, сиэннэригит, хос сиэннэригит, күтүөттэригит

Диригиник ытыктыыр күндү дьоммутун **ИЛЛАРИОН ИННОКЕНТЬЕВИЧ** уонна **МАРИЯ МИХАЙЛОВНА АРГУНОВА** кыһыл көмүс сыбаайабыт үөрүүлээх күнүнэн уонна иллээх, дьоллоох улахан ыал аҕа баһылыга Илларион Иннокентьевич 75 сааһын туолбутунан оҕо, эдэр саастаргыт эрэллээх аргыстарын күргүөмнөөх үлэбэ биригэ буспут-хаппыт үлээннээхтэригит барыларын аагыттан иһирэх ийиһилээх эвэрдэбитин тизэрдэбит!

Эһиэхэ истинник баҕарабыт чэгиэн-чэбдик туругу, оҕолоргут, сиэннэригит, хос сиэннэригит олоххо дьоллорунан, ситиһиилэринэн кынаттанан, кинилэр итии тапталларыгар угуттанан уһундук, дьоллоохтук олохторгутар!

Дождотторгут: Екатерина Данилова, Светлана Дьяконова, Евдокия Абрамова, Вера Павлова, Пасционария Дьяконова, Февралина Лукинова, Татьяна Евсеева, Розалия Анисимова, Татьяна Эверстова, Вера Винокурова, Розалия Попова

Биригэ үлэлиир коллегабытын, оскуола туттаах үлэһитин, «За вклад в повышение статуса отца и укрепление института семьи» мәтээл хаһаайынын **КАНАЕВ ВАСИЛИЙ ВАСИЛЬЕВИЧ** 55 сааскын туолбут дьонун-мааны күнүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Эн эппиэтинэстээх, олоххо актыыбынай позициялаах буолангыт общественной үлэбэ куруутун көттөөхтүк кытаабын, мэлдьи үлэ үөһүгэр сылдьабын. Биригэ үлэлиир коллективин ону үрдүктүк сыаналыыр!

Баар буоллуннар Эн тулаһар мэлдьи истинник саныыр, чугас дьонун, эрэллээх дождотторун! Баҕарабыт Эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьол-саргы аргыстаатын!

Эвэрдэни кытта Хамафатта саха-француз лицейин коллектива

Коллектив Филиала ФФБУЗ «Центр гигиены и эпидемиологии в РС(Я) в Намском районе», поздравляет уважаемых коллег **СЕМЕНОВУ ВАЛЕНТИНУ АЛЕКСАНДРОВНУ**, врача по санитарно-гигиеническому лабораторным исследованиям высшей квалификационной категории, отличника здравоохранения РС(Я), почетного работника госсанэпидслужбы РС(Я), почетного жителя МО «Ленский наслег» с присвоением высокой награды за добросовестный труд, активную работу и в связи с празднованием Дня медицинского работника награжденным знаком «Почетный работник Роспотребнадзора Российской Федерации», **КОРЯКИНУ ЛЮДМИЛУ ДМИТРИЕВНУ** за образцовое выполнение должностных обязанностей, безупречную работу и в связи с 50-летним юбилеем и с празднованием Дня медицинского работника Благодарственным письмом Управления Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека по РС(Я)!

Уб. дьүөгэбит **ЕЛЕНА МИХАЙЛОВНА!** Үбүлүөйдөөх күнүнэн итии-истин эвэрдэ!

Сааһыары санаабакка,
Кырдыар диэни билиммэккэ,
Сырдык ыраас дууһалаах
Уһун дьоллоох олохтон.

Сир үрдүгэр баар күндүнү,
Аан дойдуга буолар кэрэни,
Айылба алыптаах дыктитин
Барытын Эһиэхэ аныбыт!

Дьүөгэлэрин

Только для членов СКПК "Ссудо-Сберегательный Союз". Реклама.

ССУДО - СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЙ СОЮЗ

ЗАЙМЫ НА ЛЮБЫЕ ЦЕЛИ

- на ремонт
- на покупку
- на поездку
- на обучение

с.Намцы, ул.Ст.Платонова 5/1 (магазин "Туйаара", 2этаж)
тел.:43089, 89247601445
8-924-594-11 11

Реклама

ННЗ 2010

Немюгонский Хлебозавод набирает сотрудников на резервной основе

- **Водители**
Требования: молодой человек до 40 лет с водительским удостоверением категории В (можно и С), пунктуальный, способный хорошо ориентироваться в городе.
- **Автослесари**
Требования: молодой человек от 18-55 лет, ответственный, со знанием устройства автомашины, ходовой части.
- **Пекари, кондитеры**
Требования: Ответственность, желание работать в команде, энергичность, можно без опыта работы, возраст от 18 до 50
- **Грузчики**
Требования: молодые люди от 19-30 лет, работа в команде.
- **Разнорабочий.**

Адрес: с. Ой, ул. С.Сидоровой 1а.
Контактный телефон: 8 914 22 15 333 8 914 220 13 23
звонить в рабочее время (с 9:00 до 18:00)

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күндүтүк саныр быраапты, убайбыт, аҕабыт Охлопков Петр Егорович (Бүөккө) бу орто дойдуттан барыта бэс ыйын 28 күнүгэр номно үһүс сыла буолла. Бу кэм устата кинини син биир аттыбытыгар баар курдук санаан кэллбит. Бизс биригэ төрөөбүттэртөн үһүс уол оҕонон төрөөбүтэ. Бүөккэ кыра эрдэтигэр дьонно эйэбэс сыһыаннаах, аһыныгас санаалаах, үлээс сыстаҕас буола улааппыта. Намнаабы профессиональной училищени бүтэрэн суоппар, сварщик идэтин ылан, инники баҕа санаатын толорон индивидуальной предприниматель аатын сүтэн өр сыл үлэлээбит. Олоҕун агарын көрсөн, дьиз көргөн тэринэн Сааскылаахха, Анаабыр улууһугар олохсуйбута. Икки кыыс, уол оҕолордоох. Барытыгар талааннаах, техникара сыстаҕас, сатабыллаах буолан благоустроенной дьиз, баанньык, гараж туттан, бэй-

этин дьыалатын тэринэн бэрт кыахтаахтык олоҕорбута. Төһө да ыраах олохсуйдар куруук дьонугар, аймахтарыгар көмөтө сүрдээх улахан этэ. Сылын айы суол аһылынар эрэ УАЗ массыныатынан дойдутугар кэһи бөҕөлөөх айаннаан, элээрдэн кэлэрэ, биһиги аймах үөрүүтэ – көтүүтэ сүрдээх буолара. Кыра эрдэтигэр бэрт чэнчис, ыраас, түргэн туттуулаах уол этэ. Оскуолаҕа, училищеҕа да үөрэнэр кэмигэр сүрдээх дьобурдаах этэ барытыгар: саахыматтыр да, боксанан да дьарыктанара, уруһуйдүт буолан хаһыат таһаарсара, ис-иһиттэн бэйэтэ гитараҕа оонһуу үөрэнэн ыллыгыра. Биһиги бырааптыт туруу үлэһит, ханнык да үлэттэн толлон турбат этэ. Кыһыннары-сайыннары уу баһан дьонтон махтал бөҕөнү ыла, улуус салалтатын аатыттан элбэх махтал суруктары тутара. Күндүтүк саныр тапталлаах бырааптыт, убайбыт, аҕабыт сырдык мөссүөнө хаһан да умнуллуу суоҕа. Биһиги сүрэхпитигэр кини өрүү тыннаах буолуо. **Эдьийэ, күтүүтэ, бырааттара, кэргэнэ, оҕолоро**

ЕРЕМЕЕВ ИЛҮЯ ЛАЗАРЕВИЧ

Нам улууһа ыар сүтүктэннэ, бэс ыйын 27 күнүгэр ытыктыыр, убаастыыр аҕа саастаах киһибит, улуус тыатын хаһайыстыбатыгар улахан кылаатын киллэрбит үлэ, тыыл ветерана, Саха республикатын үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун уонна Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ Еремеев Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан биһиги кэҕэбиһиттэн туораата. Еремеев Илья Лазаревич 1930 сыллаахха Нам оройуонун Хамаҕатта нэһилиэтин Орто Алаһыгар төрөөбүтэ. Төрөппүттэрэ — ийэтэ холкуостааһын маннайгы сылыгар, аҕата сэрии кэмигэр ыалдьан өлбүттэрэ. Оскуолаҕа 1939 сыллаахха киирбитэ. Сэрии сағана 1942 сылтан Нам интернатыгар олорон, онтон тастан сылдьан сэттис кылааһы 1947 с. бүтэрбитэ. 1947-50 сс. Дьокуускайдаагы тыа хаһайыстыбатын техникумугар үөрэнэн зоотехник идэтин ылаат тутта 1950-53 сс. Советский Армия кэҕкэтигэр ынырыллан сулуспалаабыта. 1953-54 сс. Нам оройуонун Түбэ нэһилиэтин Маленьков аатынан колхозугар зоотехнигынан үлэлээбитэ. 1954-59 сс. Москваҕаагы К.А. Тимирязев аатынан тыа ха-

һайыстыбатын Академиятыгар үөрэнэн учуонай полевод-агроном дипломун ылбыта. Төрөөбүт колхозун — Ленин аатынан колхоз үлэтин анализтаан, сайдар кэскилин түстээн суруйбуг дипломнай үлэтэ Бүтүн Союзтаагы нуруот хаһайыстыбатын быыстапка тын боруона мэтээлинэн бэлиэтэммитэ уонна анал чаһынан бириэмийэлэммитэ. Идэтинэн үлэтин Ленин аатынан колхоз кылаабынай агрономунан — колхоз солбуйааччы председателинэн 1959 сылтан сағалаабыта. Онтон ыалдьан «Сельхозтехника» плановик-агрономунан, райсеххоз агрономунан үлэлээбитэ. 1965-76 сс. Нам оройуонун тыа хаһайыстыбатын производственной управлениетын кылаабынай агрономунан, «Комсомольской», «Хатын Арыы» совхозтарга кылаабынай агрономунан, ол быһыгар тыа хаһайыстыбатын профсоюзун райкомун председателинэн уонна үүнээйи харыстабылын агрономунан үлэлээбитэ. Пенсияҕа 1994 сыллаахха Нам улууһун дьаһалтатын сиргэ специалиһынан үлэһии олорон тахсыбыта. 2007 сыллаахха Илья Лазаревич «Нам сири уустара» диэн кинигэҕэ улууска сиргэ үлэни ымпыктаан-чымпыктаан, саһылаан күн сири-

көрдөрбүтэ. Кэргэнэ Татьяна Ксенофоновна 3 ороно төрөтөн, иитэн олох киэн суолугар таһаарбыттар. Улахан кыыс Татьяна Ильинична эмчит, Валентина Ильинична учуутал идэтин баһылаатылар, уоллара Алексей Ильич Ил Түмэн депутата, улуус интэриэһин үрдүк таһымна туруулаһар кининэн буолар. Кинилэр уонна Илья Лазаревич сиэннэрэ, хос сиэннэрэ эһэлэрин, эбэлэрин үтүө дьыалаларын салгыахтара диэн бүк эрэллээхпит. Илья Лазаревич Еремеев сырдык кэриэһэ үйэлэргэ умнуллуу суоҕа. **А.П. АТЛАСОВ, Е.Е. ГОГОЛЕВ, П.П. ОКОЕВ, С.Д. КОБЯКОВА, А.И. ВАСИЛЬЕВ, И.З. КРИВОШАПКИН, В.Е. НИКОНОВ, М.С. БАИШЕВ, В.Г. КАСЬЯНОВ, А.Г. НОВГОРОДОВ, И.Н. МАКСИМОВ, Н.Д. ЗАХАРОВ, Н.Н. СИВЦЕВ, М.М. ПЕТРОВ, Д.Д. СИВЦЕВ, М.Д. СОЛОВЬЕВ, М.П. СИВЦЕВ, Н.И. АЛЕКСЕЕВ, Е.Р. ЛЕОНТЬЕВ, Р.Н. ЕГОРОВА**

Күндү эдьийбит САМСОНОВА Люция Егоровна ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытынан кини дьиз кэргэнэ, кыһыгар Кристина уонна уолдартарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Балта, күтүүтэ, племянниктара** Биригэ үөрэммит доҕорубут, табаарыспыт СИВЦЕВ Иван Иванович эдэр сааһыгар эмискэ ырахан ыарыгыттан олохтон туораабытынан ийитигэр Валентина Спиридоновна, убайыгар, эдьийдэригэр уонна бары аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. **Хатын Арыы орто оскуолатын 1990-1994 сс. үөрэммит доҕотторо, бастакы учуутала Л.В. Винокурова** Биригэ үлэһиир коллегабытыгар, Хамаҕатта саха-француз лицейин математика учууталыгар Сивцева Наталья Ивановна, ийитигэр Валентина Спиридоновна, биригэ төрөөбүттэригэр тапталлаах бырааттара, уола, Хатын Арыы нэһилиэтин олохтооҕо СИВЦЕВ Иван Иванович эдэр сааһыгар соһумардык ыалдьан олохтон туораабытынан диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Хамаҕатта саха-француз лицейин коллектива** Хатын Арыы нэһилиэтин олохтооҕо Сивцева Валентина Спиридоновна кыра уола, «Уйу» ХЭТ сүрүн специалиһа СИВЦЕВ Иван Иванович эмискэ ыалдьан олохтон туораабытынан диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Хатын Арыы оскуолатын 1974 с. бүтэрбит доҕотторо** Тапталлаах бырааптыт, аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, күтүүһүт. Нам улууһун Ытык киһитэ ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович б.д. бэс ыйын 27 к. 77 сааһыгар уһун ыарыгыттан олохтон барытын бары аймахтарыгар, чугас дьонугар диринг кутурбаммытын туран иһитинэрээбит. **Эдьийэ, убайа, быраата, балта, оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, күтүүттэрэ уонна кийиттэрэ** Биригэ үлэһиир коллегабыт Колесова Александра Аркадьевна, кини кэргэнигэр Колесов Дмитрий Афанасьевич тапталлаах аҕалара ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович уһун ыарыгыттан күн сириттэн барытынан диринг кутурбаммытын тизрээбит. **МБОУ ДОД «Хатын Арыы ДШИ» коллектива** «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, нэһилиэк сэбиэтэ, нэһилиэк ветераннарын сэбиэтэ, общественноһа, «Хатын Арыы» совхозка өр кэмгэ инженеринэн үлэлээбит, улэ ветерана ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович уһун, ырахан ыарыгыттан ыалдьан күн сириттэн барытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар, билэр дьонугар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **«Хатыр нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, депутаттар уонна ветераннар сэбиэтэ, нэһилиэк общественноһа, М.К. Аммосов аатынан совхозка кыл. инженеринэн, кэлин Хатыр нэһилиэтин дьаһалтатыгар баһылы солбуйааччытынан үтүө суобастаахтык үлэлээбит, 1 Хомуустаах олохтооҕо, тапталлаах аҕа, эһээ, Нам улууһун Ытык киһитэ, улэ ветерана ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар, сиэннэригэр уонна бары чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит.**

1 Хомуустаах нэһилиэтин олохтооҕо, улэ ветерана, Нам улууһун Ытык киһитэ ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович уһун, ырахан ыарыгыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, бары чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **«Хомуустаах 1-кы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, ветераннар сэбиэттэрэ, нэһилиэк общественноһа** Хатын Арыы орто оскуолатыгар биригэ үөрэммит табаарыспытыгар Колесова Александра Аркадьевна таптыр аҕата, 1 Хомуустаах олохтооҕо ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытынан диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Хатын Арыы орто оскуолатын 1981 с. выпуһа** Биригэ үлэһиир коллегабыт Васильева Надежда Аркадьевна тапталлаах аҕата, 1 Хомуустаах нэһилиэтин олохтооҕо, «Нам», «Карл Маркс» совхозтарга үһүн сылларга инженеринэн үлэлээбит, улэ ветерана ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар, биригэ төрөөбүттэригэр диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Д.Ф. Алексеев аатынан 1 Хомуустаах орто оскуолатын коллектива, ветераннара** Өр кэмгэ ыаллы олоҕорбут 1 Хомуустаах олохтооҕо, улэ ветерана ВАСИЛЬЕВ Аркадий Иванович соһуччу ырахан ыарыгыттан олохтон туораабытынан кини оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **1 Хомуустаахтан Прокольевтар дьиз кэргэттэрэ** Күн күбэй ийэбит, эбэбит, 1 Хомуустаах нэһилиэтин олохтооҕо НИКОЛАЕВА Любовь Иннокентьевна уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн олохтон туораабытын диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ Николаевтар, Винокуровтар** Күндүтүк саныр эдьийбит, сағаспыт, Бастакы Хомуустаах нэһилиэтин олохтооҕо НИКОЛАЕВА Любовь Иннокентьевна уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн арахсыбытынан убайытыгар Николай Ивановичка, оҕолоругар, сиэннэригэр диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Николаевтар, Соловьевтар, Даниловтар, Алексеевтар, Жирковтар дьиз кэргэттэрэ** Истингик саныр, убаастыыр ого сааспыт дьүөгэтэ, доҕоро, улахан дьиз кэргэн ийэтэ, эбэтэ, улэ ветерана, 1 Хомуустаах нэһилиэтин олохтооҕо НИКОЛАЕВА Любовь Иннокентьевна уһун, ырахан ыарыгыттан олохтон барытын тапталлаах кэргэнигэр Николай Ивановичка, оҕолоругар, сиэннэригэр диринг кутурбаммытын тизрээбит. **1968 с. 1 Хомуустаах орто оскуолатын бүтэрбиттэр: дьүөгөлөрө, доҕотторо** 1 Хомуустаах олохтооҕо НИКОЛАЕВА Любовь Иннокентьевна уһун, ырахан ыарыгыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Николай Ивановичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит, аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. **«Хомуустаах 1-кы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, ветераннар сэбиэттэрэ, нэһилиэк общественноһа** Биригэ үөскээбит чугас доҕотторубут, аймахтарбыт Николаевтар тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, ого сааһым эрэллээх доҕоро, истинг дьүөгэм НИКОЛАЕВА Любовь Иннокентьевна уһун, ырахан ыарыгыттан олохтон барытын кэргэнигэр Николаев Николай Ивановичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. **Хомуустаахтан, Дьокуускайтан Матвеевтар, Алексеевтар, Николаевтар**

1 Хомуустаах олохтооҕо ОКОНЕШНИКОВА Надеда соһуччу ырахан ыарыгыттан эдэр сааһыгар олохтон туораабытынан ийитигэр Прасковья Васильевна, биригэ төрөөбүттэригэр, бары чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит, аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. **«Хомуустаах 1-кы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, нэһилиэк общественноһа** Ытыктыыр, таптыр күндү таайыт, тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, бары аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. Холбур буолар киһибитин өрүү ахта-саныы сылдыахпыт. **Биригэ төрөөбүт кыра эдьийин оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ** Күндү таптыр, убаастыыр убайыт, тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан орто дойдуттан барытын оҕолоругар Татьяна Ильинична, Валентина Ильинична, Алексей Ильич диринг кутурбаммытын тизрээбит. Ытык-мааны киһибитин өйдүү-саныы сылдыахпыт. **Биригэ төрөөбүт убайын кыргытара, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ** Дирингик убаастыыр таайыт, тыыл, улэ ветерана, Саха республикатын үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар Татьяна, Валентина, Алексей, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Намтан, Модуттан, Хатын Арыытан, Нерюнгриттан Макаровтар, Еремеевтар** Күндүтүк саныр таптыр таайыт ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын диринг кутурбаммытын тизрээбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. **Семеновтар, Широкиктар, Москвитиннар, Игнатьевтар** Дирингик убаастыыр, ытыктыыр убайыт, тыыл, улэ ветерана, Саха республикатын үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун уонна Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын кыргыттарыгар Татьяна, Валентина, ырааппыттар Александр, Алексей, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар, билэр дьонугар диринг кутурбаммытын тизрээбит. Бар аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. **Евгений Карлович уонна Станислав Карлович Прокольевтар дьиз кэргэттэрэ** «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, нэһилиэк сэбиэтэ, нэһилиэк ветераннарын сэбиэтэ, общественноһа, Нам салинньатын олохтооҕо, тыыл уонна улэ ветерана, Саха республикатын үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун уонна Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан ыалдьан күн сириттэн барытын оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар, билэр дьонугар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Биригэ үөрэммит доҕорубутугар Еремеев Алексей Ильичка, кини дьиз кэргэнигэр, биригэ төрөөбүттэригэр амарах аҕалара, тапталлаах эһэлэрэ, тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын диринг кутурбаммытын тизрээбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. **1990 с. 11 «в» кылаас выпуск уонна кыл. салайааччыта Макарова Клара Иннокентьевна****

Выражаем глубокое соболезнование нашему классному руководителю Максимовой Валентине Ильиничне, родным и близким по поводу скоростной кончины после тяжелой болезни любимого отца, деда, прадеда, ветерана тыла, труда, заслуженного агронома РС(Я), обладателя знака «Гражданская доблесть», почетного гражданина Намского улуса, Хамагаттинского наслега ЕРЕМЕЕВА Илья Лазаревича. Скорбим вместе с вами. **Родители, учащиеся 11 «а» кл. 2016 г. выпуска** Выражаем глубокое соболезнование Максимовой Валентине Ильиничне, родным и близким по поводу кончины любимого отца ЕРЕМЕЕВА Илья Лазаревича. Скорбим вместе с вами. **Одноклассники, выпуск 1980 г.** «Арбын нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, депутаттарын сэбиэтэ тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан орто дойдуттан барытын оҕолоругар, СР Государственной Мунньабын (Ил Түмэн) депутата Алексей Ильич Еремеевкэ, кыргыттарыгар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр диринг кутурбаммытын тизрээбит. **И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын коллектива биригэ үлэһиир коллегабытыгар Максимова Валентина Ильинична, биригэ төрөөбүттэригэр, уруу-хаан дьонноругар таптыр аҕалара, эһэлэрэ, тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Убаастабыллаах аҕа табаарыспыт, тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. «Хатын Арыы» совхозка хоннуу үлэтигэр биригэ үлэлээбит коллегалара** Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин бочуоттаах гражданина, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, улэ, тыыл ветерана ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас дьонугар, доҕотторугар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **«Отуу уота» литературнай түмсүү, Розалия, Алуукаандар Дунаевтар дьиз кэргэттэрэ** Нам улууһун уонна Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ, тыыл уонна улэ ветерана, Саха республикатын үтүөлээх агронома ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич орто дойду олохтоон барытын оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас аймах дьонугар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **«Хамаҕатта нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата уонна ветераннар сэбиэтэ** Нам улууһун тыатын хаһайыстыбатын управлениета, Агрпромышленинай холбоһук профсоюзнай тэрилтэтэ тыыл, улэ ветерана, Нам улууһун уонна Хамаҕатта нэһилиэтин бочуоттаах гражданина, СССР үтүөлээх агронома, ХХ үйэҕэ Нам оройуонун бастын агронома ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан ыалдьан өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэннэригэр, аймах-билэ дьонноругар диринг кутурбаммытын тизрээбит.**

Үгүс сылларга алтыспыт библиотека биригэ бастын аҕаараччыта, СР үтүөлээх агронома, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас дьонноругар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Н.М. Рыкунов аатынан улустаагы кини библиотэка коллектива** «Партизан нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, общественноһа тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан күн сириттэн барытын оҕолоругар, СР Гос. Мунньабын депутаттарыгар Алексей Ильичка, кыргыттарыгар Татьяна Ильинична, Валентина Ильинична, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас дьонугар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Истингик ытыктыыр, убай туттубут киһибит, тыыл, улэ, саахымат спордун ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» наҕараадалаах Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан олохтон туораабытын оҕолоругар, күтүүттэригэр, кийитигэр, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Е. Леонтьев, Н. Слепцов, Н. Иванов** Улэ, тыыл ветерана, СР үтүөлээх агронома, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан 86 сааһыгар олохтон арахан барытын оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас дьонноругар, аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тизрээбит, аһыгытын тэнгэ үлэстээбит. Тапталлаах Ытык кырдыабыспыт, үтүөгэннээх аҕа табаарыспыт туһунан сырдык өйдөбүлү биһиги сүрэхпитигэр өрүү тыннаах хаалыаҕа. **Нам сэл. Лукиннар дьиз кэргэттэрэ** АО «Намкоммунтеплоэнерго» администрацията, профкома биригэ үлэһиир үлэһитигэр Максимов Николай Никитичка, кэргэнигэр Валентина Ильинична, сиэннэригэр тапталлаах аҕалара, эһэлэрэ, тыыл, улэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлиэ хаһайына, Нам улууһун, Хамаҕатта нэһилиэтин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ырахан ыарыгыттан бу орто дойдуттан барытын диринг кутурбаммытын тизрээбит. **Дьүөгөбитигэр Васильева Надежда Николаевна, бары аймахтарыгар тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, улэ, тыыл ветерана ВАСИЛЬЕВА Екатерина Семеновна олохтон букатын аахтык барытын диринг кутурбаммытын тизрээбит. **1 Хомуустаахтан А.И., Г.Н. Прокольевтар******

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — 41496,
хаһыаты тангыс — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ — ШИ №ТУ14-0216.
Сурукка аактытын-суолугутун, үлэтигин, дьизит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киирбит суруктар төнөрүллүбөттөр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Энсиэли» хаһыат
РИС талылына, таһылына
уонна бэчээтигэр сыһаар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложной уул. N4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лис
Көнүл сыананан атыгыланар
Индекс — Р0005. Тираһа — 1604
Бэчээкэ илии баттаньытын графика —
12:00 с. 30.06.2016 с.
Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 с. 30.06.2016 с.